Biblioteca Jud. Hunedoara
SALA DE LECTURA

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN AL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXXIX
SERIA II
Nr. 10 458
6 PAGINI
50 BANI
MIERCURI
12 IANUARIE
1983

1983 — AN HOTĂRÎTOR PENTRU ÎNDEPLINIREA ÎN BUNE CONDIȚII A PREVEDERILOR ACTUALULUI CINCINAL

TOVARĂȘUL NICOLAE CEAUȘESCU a primit pe trimisul special al președintelui S.U.A., subsecretar de stat pentru probleme politice

Președintele Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a primit, marți, 11 ianuarie, la Predeal, pe Lawrence S. Eagleburger, trimis special al președintelui S.U.A., Ronald Reagan, subsecretar de stat pentru probleme politice.

La primire a luat parte Ștefan Andrei, ministrul afacerilor externe.

Au fost de față David B. Funderburk, ambasadorul S.U.A. la București, și Mark Palmer, adjunct al asistentului secretarului de stat pentru probleme europene.

Oaspetele a adresat președintelui Nicolae Ceaușescu un cordial mesaj personal și cele mai bune urări din partea președintelui Statelor Unite ale Americii, Ronald Reagan.

Mulțumind, tovarășul Nicolae Ceaușescu a rugat să se transmită un cald salut și cele mai bune urări președintelui Statelor Unite ale Americii.

În timpul convorbirii, a fost relevată evoluția pozitivă a raporturilor româno-americane pe cele mai diverse planuri, exprimîndu-se dorința de lărgire în continuare a acestora, în spiritul principiilor cuprinse în documentele și înțelegerile convenite la cel mai înalt nivel, spre binele celor două țări și popoare, al cauzei păcii, cooperării și înțelegerii între națiuni.

În cursul schimbului de vederi cu privire la viața internațională s-a subliniat necesitatea de a se acționa pentru rezolvarea pe cale politică, prin tratative, a stărilor de război, a tuturor diferendelor dintre state, pentru înfăptuirea dezarmării, și în primul rînd a dezarmării nucleare, pentru succesul negocierilor de la Geneva privind armele nucleare cu rază medie și armele strategice, pentru înghețarea bugetelor militare și reducerea armamentelor, pentru încheierea cît mai curînd cu rezultate pozitive a reuniunii de la Madrid, pentru întărirea securității și colaborării europene, pentru lichidarea subdezvoltării și instaurarea unei noi ordini economice, pentru salvgardarea și consolidarea păcii în întreaga lume.

Subsecretarul de stat a exprimat gratitudinea sa pentru întrevederea acordată, manifestîndu-și satisfacția de a fi primit de șeful statului român, de a avea un larg schimb de păreri privitor la ansamblul relațiilor dintre cele două țări, precum și la unele aspecte majore ale vieții politice internaționale.

Primirea s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

Imagine de la Întreprinderea „SARO" din Tîrgoviște

Foto: GHEORGHE CUCU

REDUCEREA CONSUMURILOR — SARCINĂ PERMANENTĂ, DE ZI CU ZI, A FIECĂRUI COLECTIV DE MUNCĂ!

Hotărîrile Conferinței Naționale a P.C.R. — vast și mobilizator program de acțiune pentru întregul popor, pentru toți tinerii patriei

Depășirea condiției de țară în curs de dezvoltare și înscrierea patriei noastre în rîndul statelor cu un nivel mediu de dezvoltare — obiectiv de cea mai mare importanță stabilit de Congresul al XII-lea al partidului — presupune o tot mai mare concentrare de energie creatoare, eforturi sporite din partea tuturor membrilor societății, din partea întregului popor. În această generoasă perspectivă, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, adresa de la înalta tribună a Conferinței Naționale, clasei muncitoare, tuturor oamenilor muncii **chemarea fierbinte de a se preocupa, în cel mai înalt grad, de modul în care este folosit uriașul potențial productiv creat în anii construcției socialiste, de a veghea cu grijă sporită și înaltă răspundere ca miile de fabrici, nenumăratele unități economice construite pe întreg teritoriul țării, precum și resursele materiale și umane, să fie gospodărite cu maximă eficiență, corespunzător cerințelor actuale ale dezvoltării economiei naționale, exigențelor impuse de realizarea unei calități noi, superioare în toate sectoarele vieții economice și sociale.**

Așa cum s-a hotărît la Conferința Națională, pe baza amplelor programe speciale adoptate în acest sens, soluționarea cu succes a tuturor problemelor esențiale ale activității din toate ramurile economiei, prin traducerea neîntîrziată în practică a măsurilor cuprinse în aceste importante documente, în 1983, peste 90 la sută din necesarul de energie primară va fi asigurat din surse proprii. Totodată, pînă la sfîrșitul cincinalului actual trebuie să asigurăm din producția internă sau prin cooperare cu alte state, întreg necesarul de metal, toate sortimentele solicitate de economie, precum și substanțele chimice, alte materiale deficitare. Lucru care înseamnă, desigur, în primul rînd, acțiuni tot mai hotărîte, noi inițiative muncitorești valoroase, întreprinse în direcția sporirii producției de cărbune, petrol, gaze naturale, de minereuri și alte substanțe minerale utile. Înseamnă accelerarea programului de construcție a centralelor electrice pe cărbune și sisturi bituminoase, prevăzute a fi înălțate în mai multe centre economice mari ale țării, a primei centrale nucleoelectrice, precum și a programului de amenajare hidroenergetică a întregului bazin hidrografic al patriei. Dar toate acestea reprezintă doar o latură a amplului proces de lărgire continuă a bazei de materii prime și de dezvoltare în ritm susținut a economiei noastre.

Pentru că un accent la fel de important trebuie pus, în următoarea perioadă, începînd chiar din aceste prime zile ale noului an, pe reducerea tot mai substanțială a consumurilor energetice și de materii prime, pe valorificarea tot mai eficientă a resurselor de orice fel. **„Putem asigura, în unele sectoare** — evidențiază secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în magistralul Raport prezentat Conferința Națională — **50 la sută și chiar mai mult din necesarul de materii prime pe seama recuperării și refolosirii materialelor".** Pe de altă parte, să notăm, iată, că reducerea cu numai un procent a consumului de energie primară conduce la economisirea unei cantități de țiței care, achiziționată din import, costă circa 130 milioane de dolari. Totodată, se asigură astfel resurse suplimentare de materii prime, necesare producerii între altele a 45 000 de apartamente, 600 mii tone hîrtie, 3 milioane tone clincher pentru ciment, 50 000 tone anvelope, sau cu respectiva cantitate de energie primară economisită se poate asigura consumul pe un an al termocentralei București Sud.

Putem și trebuie deci să aspirăm spre cele mai înalte performanțe atinse pe plan mondial în domeniul consumurilor de materii prime și energie pe unitatea de produs.

NICOLAE MILITARU

(Continuare în pagina a II-a)

Din cronica întrecerii

PESTE PLAN, IMPORTANTE CANTITĂȚI DE PRODUSE

Colectivul Combinatului de îngrășăminte chimice din Bacău, hotărît ca în acest an să se situeze pe un loc fruntaș în întrecerea socialistă, a obținut peste plan 149 tone acid sulfuric, 82 tone amoniac și a realizat sarcinile de plan la producția de îngrășăminte chimice. La rîndul lor, forestierii băcăuani au obținut, suplimentar prevederilor de plan la zi, 422 mc material lemnos. Cei ce lucrează în țesătoriile din Bacău și Buhuși au depășit sarcinile de plan cu peste 1 700 mp țesături. Rezultate bune au înscris în acest debut de an și chimiștii de la Borzești, care au dat peste plan, între altele, importante cantități de cauciuc poliizoprenic, izoprenic, fenol, polistiren și altele. Cu 2 tone de organe de asamblare și

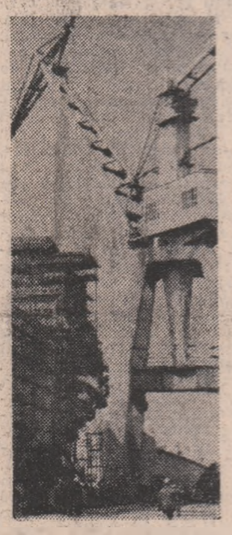

3 tone armături industriale de fontă peste plan se prezintă la acest prim bilanț și metalurgiștii din Bacău.

De consemnat că aceste producții suplimentare au permis expedierea către beneficiarii interni și externi a cantităților de produse contractate, înregistrîndu-se unele sporuri la export.

AU DEPĂȘIT PREVEDERILE PRIMEI DECADE

Realizînd într-un ritm intens, încă din primele zile ale acestui an, sarcinile de producție, siderurgiștii gălățeni au înscris și primele succese de prestigiu. Colectivul Oțelăriei nr. 1, de pildă, a pășit în cea de-a doua decadă a lunii ianuarie cu un spor de peste 4 000 tone oțel de bună calitate, în timp ce laminatorii de la Slebing au reușit să realizeze suplimentar, în primele 10 zile din noul an, aproape 1 000 tone brame. Importante realizări au fost obținute și de muncitorii, inginerii și tehnicienii de la Laminorul de tablă groasă nr. 2, Laminorul de benzi la cald și Laminorul de benzi la rece.

MAI MULTĂ FONTĂ, MAI MULTE MAȘINI ȘI UTILAJE TEHNOLOGICE

Și furnaliștii din Vlăhița, județul Harghita, una din cele mai vechi vetre ale siderurgiei românești, înscriu în cronica întrecerii socialiste pe acest an primele succese. Prin utilizarea eficientă a instalațiilor tehnologice de care dispun, creșterea calificării profesionale și îmbunătățirea activității de organizare a muncii, furnaliștii de aici au elaborat, în prima decadă a anului, 1 100 tone fontă, cu 70 tone mai mult decît prevederile din grafice. Ei au produs, totodată, și au pus la dispoziția oțelăriilor patriei 100 tone mașini și utilaje tehnologice, precum și importante cantități de piese de schimb.

actiunea 3E — EDUCAȚIE • ECONOMIE • ENERGIE •

PAGINA A 3-A

CRAIOVA — PUNCTUL MAXIMEI REFERINȚE DESPRE OLTENIA

Ca o adevărată metropolă a sudului, Craiova este astăzi punctul maximei referințe despre Oltenia. Un oraș despre care odată nu se putea vorbi prea mult. Un oraș monoton, de cîmpie, cu o viață lipsită de eveniment, o oază a liniștii și a patriarhalului dar care a știut să păstreze parfumul istoriei, să-l preia și să-l integreze noului ca pe un document de epocă. Uneori, în serile tîrzii de toamnă, recursul la imaginație îți poate aduce fotografia vechiului tîrg al Craiovei cu străzi înguste, pietruite, cu trăsurile ce se opresc în fața bătrînului Teatru Național, cu doamnele ce de sub voalete apleacă abia perceptibil capul la salutul jobenelor, cu Parcul poporului prin care își plimbau amintirile craiovenii de odinioară, cu Piața veche și Valea Vădăcii unde răbufnea spiritul comerciant al olteniilor. Olteniii, a căror migrație devenise cîndva proverbială, s-au intors pe locul primelor începuturi, pe meleagul surprizelor, cum îi plăcea lui Arghezi să spună despre pămîntul oltenesc, pentru a se dedica unui prezent tumultuos constructiv. Fiecare așezare păstrează în zidurile ei trepte ale istoriei, un mod de evoluție cu o distinctă personalitate. În această fericită îmbinare a vechiului edificiu cu urbanismul modern subzistă adevărata farmec al Craiovei. Aura orașului nu dezminte fantezia ori bunul gust distoideanu al oltenilor — alături de celebrul restaurant Minerva, de frumoasa clădire a Muzeului de artă, de Casa Băniei, o excepțională

REPORTAJ

concepție arhitecturală preface orașul într-o bucurie a privirii. S-a construit mult la Craiova. Cu ambiție și trudă, cu brațul și inima. S-a construit la Craiova cu luciditatea conștiințelor, în competiție cu timpul, ca o încercare de a copleși prezentul cu o autentică explozie industrială și demografică. Totul pare firesc acum. Prearechea Pelendavă își are traiectoria ei ascendentă punctată de fapte memorabile care au modificat radical o configurație socială și economică. Metropola agricolă a celor peste o mie de moșieri și negustori pentru care timpul lincezea lenes pe lungi canapele este astăzi una dintre cele mai industrializate cetățile ale țării. Și odată cu ea întreaga Oltenie își deschide ușile porți ale unui laborator viu care s-a conectat rapid la pulsul fecund al timpului.

Orice cînd despre Craiova nu poate fi decît sentimental. Te-nnoți în orașul unde primele înțelesuri ți-au fost descifrate pe tăblițe, unde miracolul vieții s-a lăsat descoperit întîrziind a se recunoaște printre de repezitoare ca care ai îngenuncheat semne și semnificații și pașii acoperă străzile cu gust de amintire stricată. Te întorci mirosind încă a călătorie încheiată. Plutește în aer parfumul franzelor arse și totul e o aducere aminte, puncte luminoase ale memoriei care se odihnește acum luînd totul de la început. Inima Olteniei se zbate egal sub hainele tale ca o pasăre care nu se decide să părăsească cerul pentru a-ți cere ție aripile.

CARMEN FIRAN

(Continuare în pag. a II-a)

Cartierul Mănăștur din Cluj-Napoca *Foto: O. PLECAN*

MUNCA - ÎNALTA ȘCOALA A CARACTERELOR

PERFORMANȚELE NU SE OBȚIN PE HIMALAIA

Convorbire cu dr. veterinar GABRIEL POP, *directorul I.S.C.I.R. Vaslui*

— Tovarășe Gabriel Pop, mulți oameni mi-au vorbit despre dv. ca despre un autentic semănător, un îndrăzneț deschizător de drumuri. Cineva chiar preciza: Dați-i lui Pop o idee, și el v-o urcă pe Himalaia! Ce să înțelegem din această sugestivă caracterizare?

— Că-mi plac urcușurile. Că nu mă dau înapoi de la greu. Că mă încăpățînez să străbat drumul pînă la capăt.

— Chiar dacă pe acest drum vă ademenesc, ca să zic așa, sirenele unor cabane îmbietoare? Nu prelungiți popasul? Nu vă abateți din cale?

— Nu mai mult decît a bea un pahar cu apă. Dar, vă avertizez, astfel de drumuri nu prea sînt presărate cu cabane.

— Înțelegem deci că este vorba de un efort deosebit, pe care vi l-ați asumat conștient și...

— De foarte mult timp. Zic că de mic mi-am luat rosturile vieții în serios și m-am străduit să fac din aceste rosturi nu doar o cauză a mea, ci una obștească.

— Dacă tot am descins în timpul trecut, spuneți-mi pe scurt cine și de unde sînteți.

— M-am născut la Bazargic, am copilărit la Lugoj, am făcut liceul la Făgăraș, facultatea la Iași și muncesc la Vaslui. Sînt, cum s-ar zice, din toată țara.

— Și cam cînd ați început dv. să năzuiți spre Himalaia, să urcați?

— Cele mai sigure (și controlabile) dovezi datează din anii facultății, cînd din medicina veterinară m-a pasionat în mod aparte fenomenul reproducției — căruia, cred, îi datorez dealtfel majoritatea succeselor mele. Este fascinant să urmărești evoluția unei rase de animale și să-i poți îmbunătăți calitatea.

— Dacă nu vă supărați, v-aș invita să coborîm la natura dovezilor, la exemple.

— La trei ani după facultate (timp în care dibuiam cărările ce-ar putea duce spre performanță) am ajuns în Făgăraș, la Șura Mică, un I.A.S., unde am cerut să mi se dea pe mînă cea mai proastă fermă zootehnică. Oamenii au fost amabili cu mine, n-au așteptat să repet întrebarea. Dar și eu eram mai tînăr ca acum, eram foarte tînăr, aveam toate armele învingătorului. Așa se face că din niște vaci cărora unii le prohodeau drumul spre abator am scos în doi ani o fermă capabilă să concureze cu cele de elită. De la un procent de nici 30 la sută gestante am ajuns la peste 70 la sută.

— Este important acest aspect?

— Este foarte important. Cea mai mare cantitate de lapte se obține în primele 4—5 luni de la fătare. Or, noi vorbim aici de vaci de lapte. N-ai vaci gestante, nu ai asigurată producția de lapte.

— Am înțeles. Și repetînd o vorbă care văd că vă place foarte mult, așa se face că la Șura Mică au început să se obțină producții mari de lapte.

— Așa se face. După doi ani rezultatele erau chiar spectaculoase; cel puțin în comparație cu punctul inițial. Eram în plina ascensiune. Din păcate, cînd mă pregăteam de asalt a trebuit să renunț.

— De ce?

— Vedeți dv., pe drumul acesta greu al performanței, în muncă, în viață, pîndesc și primejdii. Peste unele poți trece, peste altele nu. Eu n-am putut trece. „Primejdia" mea era chiar un tovarăș de drum, un om cu răspunderi în destinul I.A.S.-ului, care nu avea nici un merit că ajunsese pe această treaptă. Dar impunea cu aroganță trasee hazardate. Confruntarea nu mai putea fi evitată. Aparent a cîștigat el. Cu tot amarul din suflet, eu a trebuit să plec. Dar nu să a-

ION ANDREIȚĂ

(Continuare în pag. a II-a)

În pagina a V-a

Iarna — timpul prezent al viitoarelor recolte

- INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR PENTRU REPARAREA ȘI REVIZUIREA UTILAJELOR MECANICE AGRICOLE
- PREGĂTIREA SISTEMELOR DE IRIGAȚII

UN PARIU CÎȘTIGAT

DAN ZAMFIRESCU

Apariția volumului Noroaiele *(acest roman al biruinței asupra dramelor, regulilor și „noroaielor" cu care ne-a încercat istoria), volum subintitulat* „Cartea a IV-a din ciclul „Zăpezile de acum un veac" *pune capăt unui „suspens" și dă cîștig de cauză celor ce nu s-au îndoit că Paul Anghel va fi prezent la întîlnirea cu cititorii săi și în acest an! Ce-i drept, nu în toamnă, cum a fost timp de cinci ani fără greș, ci la început de iarnă, dar înainte ca anul să se termine. Promis a fi încheiat în 1985, ciclul consacrat evenimentului crucial al istoriei române moderne — dubla luptă pentru Independență, din 1877—78 — se apropie cu pași siguri de termen! De fapt, cu apariția „cărții a IV-a" prima etapă se află deja realizată, fiindcă, iată, cele șase „cărți" se înșiră acum în ordinea lor firească: 1.* Ieșirea din iarnă. *2.* Fluviile. *3.* Te Deum la Grivița. *4.* Noroaiele. *5.* Scrisoare de la Rahova. *6.* Noaptea Otomană. *Cu ultima, războiul cu otomanii, în ceea ce-i privește pe români, este încheiat (a mai rămas de evocat dintre evenimentele militare doar lupta de la Smîrdan) după cum este încheiată și partea din lupta diplomatică pentru integrarea României moderne între statele de sine stătătoare ale Europei. Chiar dacă Paul Anghel ar pune condeiul jos după* Noroaiele, *el și-a ținut pariul: ceea ce era în 1977 o ipoteză — izbînda nu estetică dar chiar* materială, *prin însăși scrierea și publicarea volumelor proiectate — a devenit acum o realitate palpabilă în cele șase volume care se înșiră pe firul cronologiei istorice, indiferent de căile pe care autorul le-a ales spre a ocoli stîncile și a trece printre scylle și caribde, spre a putea arunca ancora cu întreaga încărcătură la bord! Este dreptul fiecărui autor să-și conducă iconomia unui roman după un plan ce-i aparține. De ce nu și a unui ciclu de romane? Criticii care, de fiecare dată, n-au uitat să-și exprime nedumerirea față de aparițiile deconcertante ale cărților din ciclu nu mai au acum în față această piedică. Romanul se poate citi de la un capăt la altul, și cel mai bine ar fi ca editura la care a apărut pînă acum, sau o altă editură, să ne dea imediat, sub titlul* Zăpezile de acum un veac *cele șase volume în ordinea lor firească. Deoarece, între timp, volum cu volum, opera lui Paul Anghel a intrat*

(Continuare în pag. a V-a)

ORGANIZAȚIILE U.T.C. ÎN MUNCA LOR DE ZI CU ZI

CONDIȚIA TINEREȚII

Excelent început de an pentru cei aproape 600 de tineri de la Rafinăria Ploiești. În primul rînd în sectorul cel mai important al activității lor, în producție. Dealtfel, primul fapt concret din hotărîrea conferinței organizației U.T.C. din întreprindere, se referă, sub forma unui număr uriaș, la țițeiul pe care tinerii, alături de ceilalți oameni ai muncii îl vor prelucra în 1983. O organizație U.T.C. bună într-o întreprindere de mare tradiție muncitorească și revoluționară. E firesc deci, ca tinerii acestei organizații să dea dovadă în tot ce fac de multă seriozitate, de bună pregătire profesională, de responsabilitate. În primele clipe ale acestui an, la rafinăria din Ploiești, zeci și zeci de tineri întîmpinau anul la locurile lor de muncă. În acea noapte, ca și în nopțile și zilele care au trecut de-atunci, nota dominantă a fost aceeași — efort mereu sporit pentru a răspunde cerințelor muncii de mare responsabilitate — supravegherea și întreținerea instalațiilor de prelucrare a țițeiului, cu convingerea că de activitatea rafinăriei și de produsele ei depind un șir întreg de unități economice din diverse ramuri ale industriei. „Noi, cu tinerii pe care-i avem aici, explica maistrul Alexandru Anghelescu, șeful instalației fracționare gazolină, putem desface țițeiul pînă la cel din urmă carbon. În ultimii ani ne-au venit atît de mulți tineri buni încît pot spune că am avut un adevărat noroc. Numai în decembrie trecut instalația noastră a depășit producția cu peste 1 000 tone. Iar acum sîntem din nou în avans". Dealtfel iată bilanțul primelor 5 zile de muncă din acest an: prelucrat 21 728 tone țiței din care s-au obținut, printre altele, aproape 6 mii tone uleiuri. Obținerea uleiului constituie specificul rafinăriei. Fără-ndoială însă că există preocupări statornice și tradiție și în obținerea de motorină, benzină, păcură, gaze lichefiate. Ideea de bază, ideea pentru care organizația U.T.C. militează constant este aceea a obținerii de produse de foarte bună calitate care să aducă din partea beneficiarilor numai mulțumiri. Și în acest an, la fel ca și anul trecut nu s-a primit nici o reclamație în privința calității. „Obiectivele pentru acest an ale organizației U.T.C., spune subinginerul Maria Ciobanu, secretarul comitetului U.T.C. din rafinărie, nu diferă prea mult de cele pe care le-am avut anul trecut. Realizarea exemplară a sarcinilor de plan, antrenarea tuturor tinerilor în activitatea de creație tehnico-științifică, înlăturarea absenteilor nemotivate, ridicarea pregătirii profesionale, integrarea în producție sînt obiective obiective de care ne-am achitat bine anul trecut și pentru împlinirea cărora în acest an am trecut la acțiune încă din prima zi. Avem deja organizații specializate pe anumite activități. De exemplu, de revizii și scurtarea reviziilor se ocupă tinerii din organizațiile 7 atelier reparații ventile și pompe, 8 strungărie, 10 conducte cazangerie, 13 electrice, de realizarea de economii la combustibili și energie răspund organizațiile U.T.C. nr. 2 de la fracționarea gazolinei, nr. 14 termo-hidro și nr. 4 solventare, la recondiționare piese de schimb au responsabilități organizațiile de la atelierele de locomotive, căi ferate, linii, de creația tehnico-științifică sînt răspunzătoare organizațiile nr. 8 și nr. 4 tehnologi. Continuăm cursul de perfecționare, seral, pe profesii și pe sectoare la facultăți, operatori, strungari, electricieni. Avem un argument bun în ceea ce privește realizarea planului de muncă patriotică, anul trecut ne am putut mîndri cu un procentaj de 200 la sută. În aceste zile am pus la punct noul mod de desfășurare a „zilei culturale săptămînale". Am organizat și organizăm o asemenea zi în scopul întăririi vieții de organizație — lucrăm în trei schimburi și în acest context întîlnirea culturală săptămînală e cel mai nimerit prilej de a ne coordona acțiunile, de a ne vedea cu toții în cursul unei săptămîni. Desigur că această întîlnire se bucură de prezența formațiilor artistice ale organizației noastre, de film, de dans. Dar în acest început de an și în lunile următoare esențială pentru noi e valorificarea superioară a tonei de țiței, preocupare de fiecare clipă a tinerilor din organizațiile ce-și desfășoară activitatea în sectorul tehnologic".

Primele zile ale anului au însemnat un succes deosebit pentru tinerii din organizația U.T.C. de la secția fracționare gazolină. „Pe primele 5 zile ale acestui an avem o depășire de 38 t. În zilele următoare vom spori această depășire, încercînd să trecem de recordul lunii decembrie. Anul trecut organizația noastră s-a situat pe primul loc în întrecerea utecistă. Vrem ca în acest an să ne menținem fruntași cu rezultate și mai bune. În afară de acțiunile pe linie de producție, spune Iolanda Teodorescu, secretara organizației, vom susține acțiunea care a făcut cunoscută organizația U.T.C. de la rafinărie în întreg municipiul. E vorba de acțiunea „O zi pe săptămînă muncă patriotică". Angajamentul și gîndurile tinerilor de la această instalație sînt relevante. Ștefania Ionescu, primitor-predător produse fluide: „Am început anul cu „flux continuu" și eu, ca și ceilalți colegi ai mei, am ținut cu tot dinadinsul să înregistrăm depășiri la producție încă din primul schimb". Ion Stroe, operator cokeare: „Am fost în prima noapte a anului în schimbul doi. Practic am fost printre cei care au dat tonul în producția acestui an. Au fost încă de atunci semne bune. E foarte important să supraveghem instalația, iar fiecare tînăr să fie disciplinat". Asemenea gînduri au și operatorii Ion Stanciu sau primitorul produse fluide Dumitru Piroiu, inginera Anca Vlad, laboranta Elena Paraschiv, toți tinerii organizației U.T.C. de la Rafinăria Ploiești care au început anul cu multă seriozitate în muncă, ambiții de perfecționare și autodepășire.

EUGEN MIHĂESCU

Performanțele nu se obțin pe Himalaia

(Urmare din pag. I)

bandonez lupta, ci s-o iau, mai inversunat, de la capăt. Așa se face că am venit în Moldova, printre oameni de bine, cu generoși tovarăși de drum. Am luat în primire ferma zootehnică Laza, din județul Vaslui, profilată pe rasa brună de Maramureș. În primul an nu treceam de 2 800 litri lapte pe cap de vacă. În al doilea an, 2 900. Urcam greu, dar sigur. Am atins apoi cota 3 000, alte cote: 3 500–4 000–4 030–4 200–4 500. Mă apropiam vertiginos de Everest. În anul de vîrf am obținut 4 680 litri de la fiecare vacă.

— **Frumoase performanțe se obțin pe Himalaia.**

— Nu. Performanțele nu se obțin pe Himalaia. Acolo doar se confirmă. Ele se obțin în truda zilnică, perseverentă, anonimă și istovitoare. Eu le-am obținut în ani de zile petrecuți pe linia grajdului, în nopți de căutări în mine și în tratate de specialitate, în dialoguri cu dascălii mei de la facultate. Am reorganizat ferma, am făcut selecții științifice în cadrul reproducției, am improspătat efectivele. M-am îngrijit să le aduc pe toate la o stare de sănătate foarte bună. Inutil să vorbesc de celelalte datorii elementare: hrana animalelor și calificarea oamenilor. Așa am obținut performanța ca unele exemplare să dea 8 000—9 000 litri lapte, rasa românească de Laza reușind să bată renumite alte rase străine (între care Holstein) importate de unele ferme din județ.

— **Și, totuși, acum cînd stăm de vorbă nu vă aflați la Laza.**

— Justificabil. În 1978 am fost recomandat să lucrez în Iran, în cadrul colaborării României cu această țară. Asigurăm asistența tehnică la un mare complex zootehnic construit acolo de țara noastră. Sectorul de vaci de lapte (erau și de păsări, pește etc.) mi-a fost dat mie în primire. După doi ani și jumătate m-am întors acasă cu satisfacția de a fi atins cea mai înaltă performanță. 5 000 litri lapte de la fiecare vacă.

— **Iar acasă...**

— Acasă, ca acasă, Laza era pe alte mîini, era foarte bine așa. Am fost întrebat dacă mă pricep la porci. Un doctor veterinar trebuie să se priceapă la tot — am răspuns. În consecință, mi s-a încredințat I.S.C.I.P.-ul, adică Întreprinderea de stat pentru creșterea și industrializarea porcilor, cu un complex la Muntenii de Jos și două ferme la Todirești și Crivești. Sediul central — la Muntenii. Capacitate totală — 40 000 de capete de porci.

— **Ce puteți spune despre acest nou munte, această nouă Himalaie a activității dv.?**

— Că mă aflu, deocamdată, la început de drum. Ne organizăm, îmbunătățim programe, pregătim condițiile fundamentale ale ascensiunii. Ne-am înhămat adică la truda aceea zilnică, perseverentă, anonimă și istovitoare. Din care va țîșni, cu siguranță, performanța.

— **Sînteți chiar atît de sigur?**

— Da. Și dacă nu v-am convins putem relua interviul.

— **M-ați convins. Succes spre noile înălțimi!**

— Mulțumesc.

George Mihăiță în dialoguri cu și fără umor

Iată-ne din nou împreună, stimați prieteni. La mulți ani cu bucurie! Ce mai faceți? Am lipsit puțin de la întîlnirile noastre deoarece am fost plecat din țară. Să nu credeți însă că v-am uitat. Mulți prieteni ai rubricii m-au întovărășit prin scrisorile lor în drumul meu. Am avut bucuria să constat la întoarcere, la redacție, că nici voi nu m-ați uitat, cele cîteva sute de scrisori primite în această perioadă fiind elocvente. Vă mulțumesc și vă promit acum, la început de an, că încerc în continuare să mențin aceleași relații sincere cu voi. Dacă mai greșesc uneori n-o luați ca răutate. Să începem cu scrisoarea Eugeniei Barbu cu mulțumiri pentru ce mi-a scris și cu un fragment din povestirea ei: *„...să zbori departe pe aripile porumbeilor păcii, ce vor întîlni în cale alți porumbei ce poartă pe urmele lor alte gînduri de pace ale altor copii ai lumii"*. Eugenia, dacă timpul îmi permite voi răspunde invitației tale de a veni la Liceul industrial nr. 2 din Alexandria. Numai să știu din timp. Andrei Gheorghe are comparațiile lui: *„Cînd iau note mari mă simt Nadia Comăneci de vorbă cu cititorii"*. Aha, în rest te simți *„George Mihăiță în Dialoguri...?"* Gheorghiță, eu îți urez prima variantă. Și fiindcă veni vorba de prietena și colega mea de rubrică aș vrea să-i transmit Nadiei un sincer „La mulți ani!" și un sărut (vaaai!). *„În lumea cu povești și flori veți întîlni numai copii"*, ați recunoscut desigur interpretul. Iată părerea Danielei(?!): *„Dacă vă întîlniți cu Mihai Constantinescu vă rog să-i spuneți să-mi răspundă la cele 7 scrisori ce de au il mănînc"*. În „lumea cu povești" orice e posibil. Livia R. are un prieten: *„La vîrsta pe care o am credeți că poate să apară dragostea cea mare?"* De ce nu, Livia. Dacă ți-aș aminti doar de Julieta și cred că ar fi suficient. Să nu uităm însă școala. Anca S. mă întrebi cum aleg scrisorile care vin la redacție? Mă uit la cele care sînt scrise mai îngrijit, mai inteligent (dacă vezi scrisul meu te sperii), apoi mă uit la expeditor. Îmi place să-i citesc întîi pe cei care mi-au mai scris (ca tine). Le desfac, în sfîrșit, pe toate, le citesc și extrag într-un carnet ce-i mai interesant. Să nu vă mire că răspund astăzi unei scrisori trimisă acum... 6 luni. Așa-i poșta (mea). *„Horațiu Mălăele nu vrea să corespundă cu cititorii?"*. I-am pus aceeași întrebare, dragă Valeria Gheorguț și a rîs. Nu vrea și... PACE. *„Sîntem două fete prietene foarte bune, îndrăgostite de același băiat și aș vrea să renunț la el pentru a fi fericită prietena mea la care țin foarte mult"*. Rar am auzit asemenea lucruri frumoase, dragă Cristina. Sînt curios, prietena ta cum gîndește. *„Printre actorii mei preferați și dumneavoastră vă clasați"*. M-am uitat la sfîrșitul scrisorii tale, dragă Luminița Dinu, nu era nici o... erată! *„Am citit și eu rubricile dumneavoastră și mi-au plăcut foarte mult. Acum mă număr și eu printre cei care nu le mai citesc"*. Dragă Ovidiu B., sînt momente grele în viața unui... om. Mă gîndesc la mine. Mai vine și Baciu Ilie: *„Vă urmăresc sîmbătă de sîmbătă rubrica"*. Frumos recită Caramitru: *„De te-ndeamnă, de te cheamă, / Tu rămîi la toate rece"*. *„Vă scriu din cea mai frumoasă planetă unde toți am vrea să rămînem pentru totdeauna dar cineva se opune. Pe această planetă se află ratul. Ați ghicit. Este planeta... adolescenței"*. Frumos spus, Iuliana M. *„Prietenii sînt umbre, strălucesc doar cînd răsare soarele. Sînteți de aceeași părere?"* Cine-i soarele, stimata Rodica Pițoiu. *„Cît credeți că poate rezista un băiat fără să spună unei fete că o iubește?"* Stimată Florentina E., iubirea nu este un sentiment cronometrabil. Nu trebuie așteptat neapărat acel cuvînt. Marcela Voicu mai gîndește-te puțin la cuvintele pe care le folosești în poeziile tale. Nu poți spune într-o poezie de dragoste: *„M-am proptit în vînt"* (lingă mine, la redacție, acum, poetul George Țărnea, a rămas interzis!) *„Ce e mai greu, să fii actor sau balerină?"* Ți-aș răspunde în poante, Sanda Sava. *„Este, după părerea mea, un mare pas în popularizarea cinematografiei admiterea copiilor sub trei ani în cinematografe. Astfel în loc să urmărești filmul, iei adevărate lecții pe viu de felul cum evoluează limbajul la copii"*. Dragă Valentina Toropu, cred că-i o metodă nouă a noastră de a pregăti viitorii regizori pentru Oscar încă din fașă. *„În ce film străin veți juca anul acesta?"* Amuzantă întrebarea ta, Mihai Dobre. Păi, m-au sunat Fellini, Antonioni, Mihalkov, Redford (regizorul), Spielberg. La toți le-am spus: NU! Pînă în 1985 sînt legat de ai mei. (Cine mă dezleagă?) Să trecem, e cazul, la fotbal. *„Rămîn la concluzia că fotbalul nostru este încă prea crud"*. Așa-i Mihaela Sava. Și eu mă gîndesc uneori că e prea crud cu noi. De la fotbal la...viață. *„Ce pronostic ați da la un meci dintre doi tineri căsătoriți"*. În orice caz nu meci nul, Sorine, asta înseamnă prelungiri. Feriți-vă de meciuri. Tuturor celor ce mi-au trimis felicitări de Anul Nou (spațiul nu-mi permite să-i amintesc) le mulțumesc. Și cum spunea un prieten al rubricii *„Pasiunea mea cea mai mare este de a primi scrisori"*, vă aștept în continuare pe adresa redacției ziarului „Scînteia tineretului", Piața Scînteii nr. 1, București, pentru rubrica „George Mihăiță în dialoguri cu și fără umor". Pe curînd.

JURNAL DE LECTURĂ

POEMELE PĂMÎNTULUI ETERN

Pămînt etern (Editura **Minerva**). O amplă antologie de poezie patriotică românească închinată Republicii, dar avînd de fapt o circumscriere tematică mult mai largă, îți dă prilejul a observa cîteva note de bază ale liricii noastre. Antologia, îngrijită de **Victor Iova** și beneficiind de un întins și util studiu introductiv de **Ion Dodu Bălan**, are calități și cusururi (destul de numeroase) pe care nu-mi propun să le semnalez acum.

Un aspect esențial ar fi acela că lirica românească pornește de la transfigurarea elementului concret în sensul cel mai strict. Acesta capătă prin darul imaginii percutante, prin hiperbole ori alte procedee, dimensiunile esențialului. Este dealtfel o tradiție să pornești de la poezia populară. În mod nimerit antologia începe cu versuri precum celebrele „Pin-o fost Horea împărat, / Domnii nu s-au desculțat", imagine puternică a teroarei ce a știut să o răspindească printre aristocrați vestitul conducător de răscoală. În **Marșul (Oștirii române)** a lui Cârlova aceeași notă „ocazională", prilejuită de data aceasta de reînființarea armatei naționale generează o poezie de o muzicalitate diafană, nu lipsită de o undă maiestuoasă Mișcarea e zveltă cu o grație de balet: **„Ce privire dulce mie! Steagul filfîie în vînt / Armele lucesc verunde, slava lese din mormînt"**. Alecsandri rămîne aici probabil cel mai generos exemplu. Poezia lui dedicată unor evenimente importante e departe a se prăfui cum se consideră uneori. Voi cita versurile, de o sonoritate plină, consacrate celebrării izbînzii în Războiul de independență: **„Mi-am văzut visul cu ochii, de-acum pot să mor fericc!** / **Astă lume recunoaște: Român zice, Viteaz zice"**. Tot în raza poeziei axate pe un eveniment de o factură aparte, trebuie considerate îndemnurile mobilizatoare adresate în timp națiunii de scriitori, în ipostaze de conștiințe treze civice. Să nu uităm viul Marș **revoluționar** al lui Ion Catina: **„N-auziți în piață larmă / Dați năvală-n mîini cu arma"** sau plînul de strigăte profetice **Un răsunet** de Andrei Mureșan: **„Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină, / decît să fim sclavi iarăși în vechiul nost' pămînt"**, sau în sfîrșit, permanent mobilizatorul Alecsandri: **„Hai copii de-același sînge! Hai cu toți într-o unire, / libertate acum sau moarte să cătăm să dobîndim"**.

Este semnificativ că, intrată în etapa ci de maturitate, lirica românească „prinde" o trăsătură definitorie: **Legătura osmotică cu toate elementele firii**, care constituie împreună cu omul un bloc monolitic întru apărarea acestor meleaguri. Descrierea în Scrisoarea III de Eminescu în versuri ropotitoare a expansiunii otomane culminează cu faimosul vers „Numa-n zarea depărtată sună codrul de stejar". În termenii lui Dimitrie Cantemir, tot cea fost pînă atunci se află sub zodia unui crescendo, a unei „Incrementa". De acuma urmează „Decrementa". Ceea ce fusese expus sintetic în versul

citat mai devreme, va desfășura larg „pe puncte" Mircea cel Bătrîn: „Zu, îmi apăr sărăcia și nevoile și neamul... / Și de-aceea tot ce mișcă-n țara asta, rîul, ramul / Mi-e prieten numai mie, iară ție dușman este. / Dușmănit vei fi de toate, fără-a prinde chiar de veste; / N-avem oști, dară iubirea de moșie e un zid / Care nu se-nfiorează de-a ta faimă, Baiazid!". Aceeași sugestie a comuniunii indestructibile între oameni și natură o regăsim și în versurile, amintind de ieșirile unor profeți îndurerați de o nedreaptă risipire a seminției, din **Oltul** lui Octavian Goga: **„Tu, frate plînsetelor noastre / Și răzvrătirii noastre frate, / Urlai tăriilor amarul / Miniei tale înfricoșate"**. Ea transpare și în stihurile compuse în ritmurile unei „bătute" îndîrjite, țărănești ale lui Aron Cotruș: **„Ai noștri sînt acești munți / Pietroși, mănoși, cărunți, / căci noi ne-am cățărat pe ei spre cer, / noi am deschis adîncul de aur și de fier / și-am suferit prin ei pe ploi și ger... / noi le-am spintecat uriașele pintece (...)"**. În sfîrșit, ca să dăm un exemplu revelator din generația tînără de poeți, voi reproduce versuri dintr-o poezie a lui Mircea Dinescu în care unda de frăgezime se îngemănează cu nota sentențioasă: **„Zăpada n-o să cadă pe floarea de cireș / Aici le păzim cu toții / Cu toții înțeleși / Nici apele străine n-or trece peste dig. / Chiar de-o să fie volburi, chiar de-o să fie frig. / (...) Zăpada n-o să cadă pe floarea de cireș. / Aici păzim cu toții, cu toții înțeleși"**.

O altă notă specifică ar fi aceea că pamfletul, izbucnirea vitriolantă, aparținînd prin excelență prozei, sînt convertite în lirism. Nu lipsit de interes în ordine estetică este astăzi și acel **1907** al lui Vlăhuță unde pamfletul capătă pe alocuri haina lirismului prin ingrosarea tonurilor falimentului feerie, producătoare ale unei atmosfere de grotesc expresiv. „Mîncîuna îi relatează următoarele reguli: / „La urlă-te pămîntul ce îmbrăcat e... / Cresc flori pe unde calci, și rîde firea, / Tu-moarte numai numai cu privirea. / Incai țăranii zburdă pe la sate..." sau versurile ca niște plesnituri de bici scurte și, totuși de aceea, usturătoare din **In oppressores** de Coșbuc: „Leși copii din tați eroi? / E mintit cuvîntul". S-a putut observa fie și din aceste stîlpi fugitive exemple, că nu există, cum se crede uneori, în mod greșit, o poezie patriotică în genere, ci o cultivare a acestei tematici de către poeți, fiecare respectîndu-și particularitățile propriei viziuni. Alecsandri rămîne Alecsandri și în poezia de dragoste, și în poezia patriotică, la fel Eminescu, Goga, Arghezi, Nichita Stănescu sau Adrian Păunescu. Spre ilustrare voi recurge la începutul minunatei poezii **Mamă țară** de Arghezi, în care regăsim pe scriitor cu stilul său de cucernicie, cu facultatea de a da corporalitate elementului metafizic, cu putința de a dilata expresiv pînă la dimensiunile supranaturalului (aici suave și innobilate) elementele: **„Maică, multi te-au dușmănit / Că ești neam blagoslovit. / Unde sapă sapa locul, / Sare din pămînt norocul. / Ai pămînt și ape multe, / Vîntul stă să ți le-asculte, / Și izvoare / Călătoare... / Crapii-n ele-s cît berbecii, / În pom piersici cît dovlecii, / Pepenii de zahăr roșu, / În grîu spicul cît cocoșu"**.

VICTOR ATANASIU

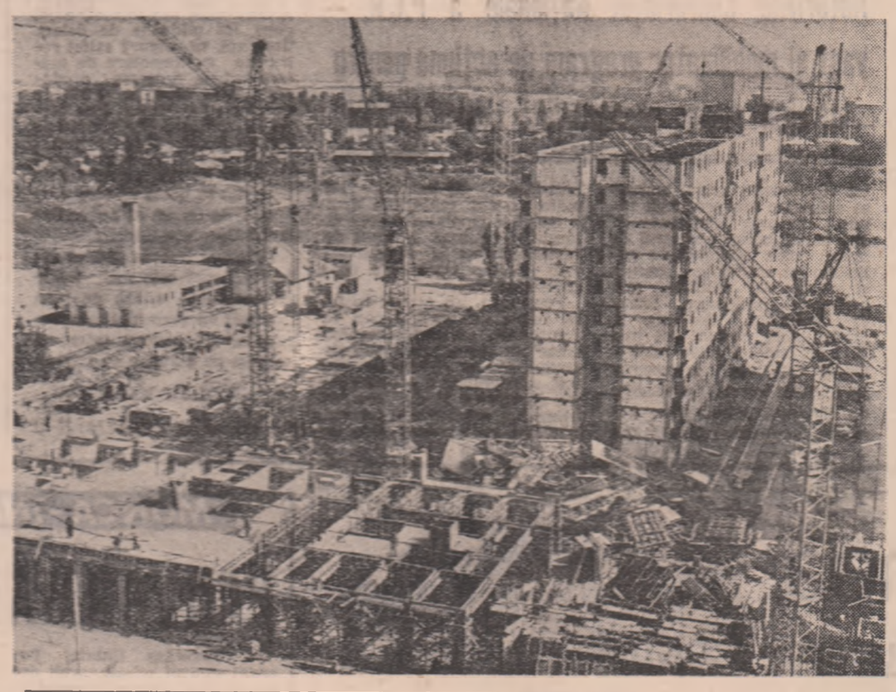

Produse noi

Întreprinderea „Electromotor" Timișoara a înscris în nomenclatorul de produse pe 1983 o nouă serie de 20 de motoare electrice, cu două și trei trepte de turații, recent asimilate în fabricația industrială. La acestea se vor adăuga o nouă gamă de motoare de diferite puteri pentru acționat betoniere, instalații de răcire, pentru utilaje forestiere, motoare mono și trifazate, motoare speciale pentru aparate de uz gospodăresc, pentru cositoare etc.

Realizate la înalte performanțe tehnico-constructive și funcționale, competitive cu produse similare străine, noile motoare figurează în producția de export pe 1983. Un număr însemnat de mașini electrice, purtînd marca „Electromotor" — Timișoara, urmează să fie livrate partenerilor din U.R.S.S., R.F.G., S.U.A., Canada, Italia, Suedia, R.P. Polonă, R.A. Egipt, Cuba și din alte țări.

Catalogul de documente „Arhiva personală Timotei Cipariu"

Rod al unei intense munci de cercetare, desfășurată de un colectiv de istorici și arhiviști de la Filiala clujeană a Arhivelor Statului și de la Biblioteca din Cluj-Napoca a Academiei Republicii Socialiste România — condus de Ioana Botezan și Alexandru Matei —, zilele acestea a ieșit de sub tipar catalogul de documente „Arhiva personală Timotei Cipariu". Catalogind peste 3 000 de documente, aproape în exclusivitate inedite, realizatorii lucrării fac o amplă prezentare a personalității lui Timotei Cipariu, evidențiind rolul acestuia în viața politică, culturală și științifică a Transilvaniei secolului al XIX-lea, participarea sa la Revoluția de la 1848, la acțiunile postrevoluționare desfășurate pentru emanciparea politică și socială a românilor transilvăneni, contribuția lui la studiul istoriei poporului nostru. Sînt evidențiate, de asemenea, relațiile sale cu revoluționarii pașoptiști, cu alți reprezentanți de seamă ai vieții culturale și științifice românești, cu oameni de cultură maghiari și germani din Transilvania, precum și o seamă de aspecte semnificative ale conlucrării românilor transilvăneni cu cei din Țara Românească, Moldova și Dobrogea, desfășurate în acea perioadă în numele înfăptuirii idealului unității politice și statale. Prin bogăția, varietatea și ineditul materialului înfățișat, prin rigurozitatea științifică a comentariilor, lucrarea se adresează în primul rînd specialiștilor dar și tuturor celor dornici să aprofundeze particularitățile care stau la baza procesului istoric unitar al poporului român.

Reducerea consumurilor

(Urmare din pag. I)

Această posibilitate este demonstrată de faptul că de pe acum multe unități industriale din țara noastră au atins la unele produse de bază aceste niveluri superioare. Sînt multe fabricile în cadrul cărora secții întregi folosesc drept materii prime doar produsele secundare, respectiv, ceea ce pînă nu demult era socotit drept pierderi tehnologice și aruncat. Sînt, de asemenea, numeroase experiențele bune în ceea ce privește recondiționarea pieselor și subansamblelor unor mașini complexe, folosirea cenușilor, a zgurei în scopuri productive. Pe baza unor eforturi sporite, a unor investiții continue de inteligență tehnică, fabrici întregi și-au dublat sau chiar și-au triplat producția, fără a consuma însă în plus un gram de combustibil sau de materie primă. Acum este însă esențial să extindem aceste realizări meritorii pe ansamblul întregii economii, la toate produsele. Necesitate izvorîtă din rațiuni profund economice. Pentru că, așa cum subliniam mai sus, societatea noastră face mari eforturi financiare, pe de o parte pentru a realiza ample și costisitoare investiții menite să asigure exploatarea unor zăcăminte mai sărace în substanțe minerale utile, iar pe de alta, pentru a importa o bună parte din materiile prime necesare. Deci fiecare tonă de materie primă judicios folosită sau economisită înseamnă implicit importante economii valutare care degrevează balanța de plăți externe. Altfel spus, reducerea consumurilor materiale și energetice permite acoperirea într-o tot mai mare măsură a nevoilor economiei din resurse proprii, renunțarea la importuri deosebit de costisitoare și greu de procurat în actuala conjunctură internațională.

Succesul deplin într-o asemenea complexă acțiune poate fi asigurat numai prin manifestarea puternică, în cadrul fiecărui colectiv de muncă, a gîndirii creatoare, a responsabilității sociale, prin stimularea inițiativei oamenilor și activizarea continuă a uriașului potențial de creație de care dispun toate unitățile, întreaga noastră economie. Fiind vorba de sporirea bazei de materii prime, a bazei energetice a țării, practica demonstrînd că economisirea (inclusiv recuperarea și valorificarea materialelor refolosibile și a energiei) se transformă ea însăși într-o resursă de cea mai mare însemnătate și care trebuie luată în considerare la fundamentarea echilibrului între necesitățile și disponibilitățile de materii prime, combustibil și energie ale economiei naționale, trebuie acționat neîntîrziat pentru introducerea unui regim sever de economii în toate sectoarele de activitate, în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari, toți oamenii muncii purtînd răspunderea deplină pentru buna gospodărire a bogățiilor țării, pentru creșterea eficienței economice în toate ramurile producției materiale.

CRAIOVA – PUNCTUL MAXIMEI REFERINȚE DESPRE OLTENIA

(Urmare din pag. I)

ori să zboare trăgîndu-te și pe tine în sus, deasupra aspirațiilor, deasupra gîndului despre om cum se poate atinge eternitatea. Așa sînt orașele copilăriei, așa este Craiova cea în care niciodată nu te poți simți singur. Pentru că oamenii, alunecînd insesizabil în timp, jucîndu-și vîrstele, inele de lumină pe degete, te vor întreba mereu „ce mai făcuși" și „cum îți fu"... Și pașii vor reface aceleași urme și locuri. În fața Universității din Craiova, înființată ca un deziderat înscris încă în Proclamația de la Islaz și care însumează nu mai puțin de douăsprezece facultăți, studenți inalți și dezinvolți cu cărți subțiri la subraț își pun tinerețea molipsitoare pe treptele idealului care iată, mai mult ca oricînd, devine caldă certitudine. Pornești în cruciada amfiteatrelor dublat de siluete de odinioară ce-și caută timidă matca afirmării ideilor. E liniște pe săli, o liniște odihnitoare prin care intuiești febra atîtor întrebări... Craiova este azi un mare centru universitar dăruit cu un climat cultural elevat. Surprinzătoare metamorfoză a cetății Banilor care învinge astfel orice prejudecată a timpului. Festivalul „Craiova muzicală" găzduit anual de Filarmonica „Oltenia" pune în contact melomanii craioveni cu remarcabili interpreți din țară și de peste hotare care aici, în reședința Banilor de altădată se întîlnesc într-o valoroasă demonstrație de talent și sensibilitate. Premiile oferite Teatrului de păpuși, în confruntări de excepțională ținută, montările originale de pe scena Operetei craiovene sînt tot atîtea momente de bucurie pentru orașul care, pînă la un punct, sintetizează spiritualitatea olteneasca. Cu ale sale 135 de stagiuni, Teatrul Național din Craiova continuă tradiția unei vechi și valoroase scene pe care au debutat artiști de prestigiu ai Thaliei românești, iubită de însuși marele Caragiale care își încredința cu bucurie textele trupei craiovene. Centrul orașului este dominat de arhitectura modernă a noului edificiu al Teatrului Național, teatru de care se leagă nume de largă rezonanță în lumea artei dramatice — Costache Caragiale, Theodor Theodorini, Ion Anestin, Aristizza Romanescu ori personalități ca Emil Girleanu, Liviu Rebreanu care au ridicat scena craioveană la „rangul de tribună și catedră". Craiova există, în primul rînd, prin oamenii ei, făuritori de istorie, de civilizație, de „ev nou în Țara Banilor"... La Craiova se păstrează sub tăcerea zidurilor de o grandoare spectaculoasă ale Muzeului de artă capodoperele unor bărbați iluștri crescuți pe aceste meleaguri — Constantin Brâncuși, Ion Țuculescu, Theodor Aman, Constantin Lecca, G.D. Anghel respiră partea lor de veșnicie în sălile prin care iubitorii de frumos se pot oricînd întîlni cu gravitatea de a exprima înțelesul vieții prin căldura pietrei însuflețite de geniu ori prin jocul culorilor ce îmbină la nesfîrșit adevăruri, semnificații, sensuri. Pe deasupra Craiovei mai trec uneori „Corbii" lui Tradem ori delicatețea versului Elenei Farago ori „Nopțile" lui Macedonski învăluind orașul cu acea mirifică paloare a timpului care topește parfumul zilelor dintr-o melancolică esență de sentimente și stări și nostalgii trecute din imaginație în memorie, așa, doar din iubire prea multă... Uneori se întorc în sălile Liceului „Nicolae Bălcescu" — a doua Școală superioară din Țara Românească — în băncile strîmte de lemn, gîndurile celor ce au învățat aici cum să servească strălucit știința și cultura românească: diplomatul Nicolae Titulescu, savanții Gogu Constantinescu, Henri Coandă, matematicianul Gheorghe Țițeica, chimistul Ludovic Mrazec, cititorul astronomiei românești Nicolae Coculescu, iar gîndurile noastre se întorc și ele să venereze pe cei care au îmbogățit cu o nobilă tradiție tot ce apare sensibil și permanent în specificul istoriei și culturii naționale.

E liniște în Oltenia la început de an. O liniște spectaculoasă în care încap toate inimile oltenilor dintotdeauna în intimitate cu marea inimă a Țării. O liniște sonoră prin care memoria își cere dreptul de a se odihni pe triumful prezentului. În Oltenia, în Oltenia nu te poți simți niciodată singur...

acțiunea 3E

EDUCAȚIE • ECONOMIE • ENERGIE •

Anul 1983 — un pas important spre realizarea independenței energetice a țării

Angajamentul constructorilor

Din primele zile, ritmuri înalte, superioare graficelor de execuție!

Sînt mai multe fronturile pe care, în Argeș, se duce bătălia pentru sporirea producției de energie. Unul dintre acestea îl reprezintă șantierele noilor hidrocentrale, înălțate pe cursul mai multor rîuri ale județului. Astfel, cu cîteva zile în urmă la Golești s-au efectuat probele la cea de a opt-sprezecea microhidrocentrală din salba rîului Argeș, uzină cu o putere instalată de 8.5 MW, și ale cărei turbine vor pulsa anual în sistemul energetic național circa 33 milioane kWh. Totodată, apa strînsă în lacul de acumulare al acestei microhidrocentrale va asigura debitul constant necesar complexelor instalații ale combinatului petrochimic din Pitești precum și irigarea unei suprafețe ce însumează peste 15 000 de hectare.

În aceste zile de început de an, centrul activității desfășurate de constructorii de hidrocentrale a fost mutat din nou în munți, unde se află în construcție trei importante amenajări hidroelectrice, respectiv la Pecineagu, pe Dîmbovița, la Clăbucet pe același curs de apă și la Riușor, în apropiere de comuna Lerești, pe Rîul Tîrgului. Deși condițiile climatice sînt cele specifice anotimpului friguros, în care ne aflăm, ritmul de execuție al lucrărilor prevăzute în grafic este unul dintre cele mai mari. Aceasta și pentru faptul că în 1983 trebuie puse în funcțiune, sau predate la montaj, cele mai multe dintre capacitățile noilor uzine electrice.

Dar, pentru o mai exactă cunoaștere a modului în care se acționează în vederea grăbirii punerii în funcțiune a noilor obiective energetice înălțate în această parte a țării să ne oprim la cîteva aspecte surprinse acum, la început de nou an, pe șantierul hidrocentralei Riușor. În barajul construit din anrocamente și argilă au fost depuse pînă la această dată 1,35 milioane metri cubi de materiale, excavate dintr-o carieră situată în apropiere, ceea ce reprezintă mai mult de jumătate din volumul total al împunătoarei construcții. De asemenea, s-au depus peste 80 mii metri cubi de argilă din cele 430 de mii de metri cubi cît va avea în final simburele executat din acest material în interiorul barajului. Avansuri însemnate se înregistrează și pe șantierul celor două viitoare centrale, în interiorul cărora se vor monta o turbină de 19 MW, la U.H.E. Lerești, și o alta de 6 MW, la U.H.E. Voinești. Apoi, din cei 5 700 metri liniari cît măsoară aducțiunea principală au fost executate galerii care măsoară aproape 2 200 metri liniari. În prezent — așa cum ne declara tînărul inginer Dumitru Hușcă, șeful șantierului T.C.H. „Riușor" — prin întărirea formațiilor de lucru din șantier, cu noi brigăzi venite în sprijinul constructorilor de aici, de la „șantierul Mărăcineni", ritmul de excavații la aducțiunea principală va fi mult intensificat. Totodată se va acționa cu forțe sporite pentru betonarea tuturor tunelelor săpate, constituindu-se în acest scop trei mari fronturi de lucru.

Cum activitatea de depunere a argilei în baraj a fost întreruptă, condițiile climatice din lunile de iarnă nepermițînd efectuarea în bune condiții de calitate a acestei operații, forțele de aici au fost concentrate la execuția excavațiilor ce trebuie făcute în corpul versanților între care se înalță barajul. Tot în această zonă sînt executate betonări ale galeriilor de injecții, în vederea consolidării terenului. Finalizarea pe durata iernii a acestor lucrări înseamnă crearea unui larg front de lucru pentru reluarea într-un ritm accelerat a depunerilor de argilă odată cu incălzirea vremii în primăvară.

Și dacă, la suprafață, cum arătam activitatea este oarecum îngreunată de vreme, în subteran — multe din obiectivele viitoarelor hidrocentrale fiind situate sub stînca munților, — la cîteva sute de metri adîncime — se poate lucra cu forțe sporite. Motiv pentru care aici, la Riușor, formațiile de lucru din abataje au fost întărite cu noi mineri și cadre de specialitate, în multe locuri, excavarea galeriilor și betonarea acestora efectuîndu-se concomitent. Dar, ritmul înalt de lucru înregistrat în acest sector al șantierului este datorat nu numai acestui fapt ci și noii tehnologii folosite la lucrările de excavații și betonări. „Stă în atenția noastră — remarca maistrul Gheorghe Iordache, Erou al Muncii Socialiste, șeful unei brigăzi de mineri, care-și desfășoară activitatea la aducțiunea principală — ca în următoarele luni să introducem o nouă variantă de cadre metalice cu panouri de betonare, respectiv varianta cadrelor glisante de betonare, complet rulate, ceea ce ne va permite să sporim și mai mult ritmul de înaintare".

Un front larg de lucru a fost creat și montorilor. Constructorii au predat în devans montorilor galeria de golire, casa vanelor și podul de golire. Totodată, a fost finalizată conducta forțată pe o lungime de 90 metri liniari și un important tronson al aducțiunii dintre casa vanelor și castelul de echilibru. Multe din utilajele necesare montorilor au fost aduse în șantier, la fel și materialele cerute, astfel că, avînd în vedere și experiența acumulată de-a lungul anilor în care Argeșul a devenit unul din județele pe teritoriul căruia se produce, utilizîndu-se forța apelor, o însemnată cantitate de energie electrică, ritmul de lucru va fi accelerat în următoarele luni. Lucru necesar cu atît mai mult cu cît, prin grăbirea execuției excavațiilor și betonărilor în subteran, noi fronturi de execuție vor fi curînd eliberate, astfel încît montorii vor avea în lunile următoare sarcini tot mai complexe de îndeplinit.

Și dacă activitatea în șantier se desfășoară în ritmul arătat, cu forțe sporite se acționează și în cele două cariere, respectiv, la cea de argilă, pentru decopertarea stratului vegetal și repunerea în circuitul agricol a unor întinse suprafețe, pe care, în locul argilei excavate se depune acum pămînt fertil și în cariera de amorcmente, unde munca nu cunoaște momente de întrerupere, buldozerele, excavatoarele, autocamioanele grele se află într-un du-te-vino continuu. Sînt astfel demne de evidențiat strădaniile buldoneriștilor Emil Panțiru și Gheorghe Ivan, ale mecanicului Alexandru Țican și ale dulgherilor Nicolae Niță, Gheorghe Nichita, precum și ale tinerilor mineri Ion Ilie, Gheorghe Oțeanu, ale specialiștilor Chirilă Florentin, Ilie Ioniță și Mihai Bucătaru, tineri care prin înalțul nivel de pregătire ce-i caracterizează, prin dăruirea demonstrată în munca lor de zi cu zi, aduc mai aproape momentul în care apele repezi ale Rîului Tîrgului vor învîrti turbinele celor două hidrocentrale, puterea energetică a țării întregindu-se astfel cu alte milioane de kilowați.

NICOLAE MILITARU

„Încă din 1983, peste 90 la sută din consumul de energie primară îl vom asigura cu forțele proprii, ceea ce dă posibilitatea să afirmăm că vom putea realiza chiar mai devreme prevederile Congresului al XII-lea privind asigurarea deplinei independențe energetice".

NICOLAE CEAUȘESCU

Experiența pozitivă: valoare, eficiență, putere de generalizare

12 000 TONE DE CIMENT CU ENERGIE ECONOMISITĂ

În 1982 s-au obținut la Combinatul de lianți și azbociment de la Fieni, importante economii de energie electrică și combustibil prin aplicarea unor inițiative, prin luarea unor măsuri eficiente, pe spusele tovarășul Gheorghe Mihăescu, secretarul comitetului de partid. Este vorba, printre altele, de folosirea tuturor arzătoarelor de la cuptoarele clincher ale combinatului cu arzătoare de construcție industrială, fără aer primar de ardere, montarea pe bandă de transport a calcarului Lespezi-Pucheni a unui seizor de metale ce depistează corpurile metalice din calcar, evitîndu-se astfel pătrunderea acestora în instalațiile de concasare, reducîndu-se prin aceasta uzurile accidentale. Totodată, au fost înlocuite elevatoarele cu lanț de la morile de ciment 7, 8, 9, 10 și de la expediția cimentului, cu elevatoare pe covor de cauciuc. Montarea unui analizator automat de gaze la cuptorul clincher nr. 6, pentru urmărirea și reglarea arderii a condus la desfășurarea în condiții optime a arderii gazelor naturale. Alte soluții s-au aplicat în același scop: echipurea unei camere de comandă cu aparatura necesară funcționării optime a morilor de ciment nr. 1, 2, 3; realizarea cu forțe proprii a unei instalații de reintroducere în cuptorul nr. 7 a prafului colectat de la electrofiltru și altele. Urmare acestor acțiuni, în anul trecut s-au economisit 6 500 tone combustibil convențional și 1 000 MWh energie electrică. Cu cantitatea de combustibil economisită, spun specialiștii combinatului, se pot realiza 56 000 tone clincher, iar cu energia electrică economisită se pot obține 12 000 tone ciment, cu care se pot construi 17 100 apartamente.

„Anul 1983, preciza tovarășul ing. Gheorghe Dragomir, directorul acestei unități frunțașe pe ramură, pune în fața colectivului nostru sarcini deosebite în direcția reducerii în continuare a consumurilor specifice la tona de ciment. Ne-am propus ca în acest an să diminuăm consumul de energie electrică cu 3.5 kWh pe tona de ciment (la procedeu uscat) și cu 5.5 kWh pe tona de ciment (la procedeul umed) față de anul trecut".

Acest angajament al cimentiștilor dimboviteni va deveni în scurt timp realizat, deoarece încă din primele zile ale acestui an se acționează spre realizarea acestui important obiectiv. Iată cîteva dintre măsurile ce se întreprind în acest sens:

- realizarea în devans a instalației de recuperare a căldurii conținute în elevatorul de la cuptorul nr. 7 și folosirea acesteia la uscarea făinii de ciment;
- extinderea utilizării elevatoarelor pe covor de cauciuc în locul celor cu lanț la toate morile de ciment, care va însemna o reducere a puterii absorbite cu 5.5 kWh pe fiecare elevator în parte;
- generalizarea folosirii la bateriile de cicloane de la morile de ciment a opturatoarelor cu elemente elastice, pentru creșterea randamentului acestora;
- modificarea reostatelor de pornire a morilor de ciment nr. 8, 9 prin confecționarea și montarea cu forțe proprii a unor cuve electroizolante cu caracteristici tehnice îmbunătățite;
- montarea și experimentarea dozatoarelor gravimetrice la morile de ciment 8, 9 pentru creșterea indicilor intensivi și reducerii consumului de energie electrică.

ILEANA PODOLEANU

SOLUȚII SIMPLE, EFECTE MARI

În finalizarea celor mai eficiente măsuri și soluții — nici o zi întîrziere!

La Întreprinderea de vagoane Arad

În urmă cu mai bine de doi ani, Întreprinderea de rețele electrice Timișoara face un studiu la Întreprinderea de vagoane din Arad, concretizat în lucrarea cu nr. 1454/2/80 intitulată „Analiza critică a procesului de sudură" și ajunge la concluzia că „prin aplicarea măsurilor descrise în acest studiu care necesită un volum mare de investiții se pot economisi 2 338 MWh pe an în procesul de sudură". Să notăm că din consumul total de energie electrică al întreprinderii de vagoane, consumul pentru sudură reprezintă circa 25 la sută iar economia ce s-ar putea obține prin punerea în aplicare a măsurilor preconizate și asupra cărora vom stărui în continuare, în tehnologia sudurii se ridică la peste 20 la sută. În practică, curentul necesar sudurii se obține cu ajutorul convertizoarelor sau al redresorilor. Întreprinderea este dotată cu ambele tipuri de instalații numai că, datorită unor deficiențe în funcționare, redresoarele sînt folosite în proporție neglijabilă față de convertizoare, deși randamentul primelor este net superior iar întreținerea este mult mai economicoasă față de convertizor. Datele menite să susțină punctul de vedere exprimat de autorul studiului, ing. L Nicolescu sînt numeroase. Puterea consumată de convertizor la mers în gol este de 3,7 kW, iar a instalației de redresare de numai 0,64 kW; consumul mediu orar al unui convertizor este cu aproape 2 kWh mai mare decît al unui redresor. Cităm concluzia studiului referitoare la acest aspect: „Cum întreprinderea de vagoane are în dotarea sa astfel de aparate, considerăm că se pot înlocui un număr de 100 convertizoare, în funcțiune cu redresoare, ceea ce ar duce la o economie de 1964 MWh pe an". Îl întrebăm pe inginerul David Gicu, șeful biroului energetic, ce s-a întreprins în această direcție. „Nu prea multe". Răspunsul ne-a lăsat, cum se spune, descoperiți cu atît mai mult cu cît interlocutorul ne-a mărturisit că nu știe nimic de existența unui asemenea studiu deși la pagina 10 se specifică: „Din informațiile primite de la serviciul energetic IVA am reținut că timpul de menținere a surselor de sudură sub tensiune într-un an este de 6 990 ore", tar tovarășul ing. David tocmai în cadrul acestui serviciu lucrează!

În 1980 studiul demonstra că prin investiții minime, recuperabile în numai 3 luni din economia de energie electrică obținută într-un an, destinate echipării a 100 de redresoare cu limitatoare de mers în gol se poate obține o economie de 187 MWh/an. Pe de altă parte — în limita aceloraşi investiții minime — dacă la alimentarea a 100 de aparate de sudură s-ar înlocui cordonul de alimentare cu secțiunea de 50 mmp cupru, cu unul de 95 mmp cupru, la o lungime de 20 m, consumul de energie pe un an de zile se micșorează cu 125 MWh. De menționat că reducerea rezistenței conductorilor electrici prin mărirea secțiunii lor se poate obține și prin legarea în paralel a 2 conductori cu diametre mai mici. O sugestie bazată pe calcule precise despre care, de asemenea, nimeni la Întreprinderea de vagoane nu auzise. Cît privește limitatoarele de mers în gol a transformatorilor de sudură, comanda pentru 150 de bucăți abia acum a fost lansată la Electroaparataj București. Onorarea ei a fost stabilită pentru trimestrul 3 al anului 1983. Pînă vor fi și montate, va mai trece un an, deci. Se stă totuși bine, dacă ne gîndim că limitatoarele pentru convertizoare încă nu se știe cine le fabrică, presupunîndu-se doar că ar fi vorba de Electroputere Craiova.

Studiul amintit, ca și propunerile făcute pe baza determinărilor la fața locului, se referă la reducerea consumului de energie electrică în procesul sudării. Studii la fel de temeinic argumentate ar putea scoate în evidență și alte surse de economisire din alte sectoare. Realizarea lor presupune înainte de toate o deplină receptivitate din partea beneficiarului. Despre cît este el de „interesat" ne-a vorbit, prin cîteva exemple, ing. Alfred Harttweg, șeful secției de proiectare, I.R.E. Timișoara. „La orice investiție, proiectantul general proiectează o instalație electrică cu o putere maxim absorbită și timp de întrerupere admis cît mai mic. Din această cauză noi dimensionăm puterile instalate în posturi de transformare din incinta consumatorului, ținînd seama de încărcarea optimă a acestora. În realitate se dovedește că atît în primii ani de desfășurare a investiției cît și după finalizarea ei, nu se ating puterile preconizate de proiectantul general. Drept consecință se înregistrează pierderi suplimentare în transformatoarele instalate care nu funcționează la încărcarea optimă. Numai la I.V. Arad, dacă ar fi scoase de sub tensiune transformatoarele de rezervă — așa cum se cere, de fapt — consumul tehnologic de energie electrică s-ar reduce într-un an cu 123,6 MWh".

Argumente suficiente pentru a putea să formulăm și noi cîteva concluzii: Nu este prima dată cînd dăm peste studii pe care apoi nimeni nu le mai ia în seamă sau, dacă se trece la finalizarea lor, timpul afectat concretizării depășește cu mult valoarea soluțiilor tehnice preconizate deoarece, se știe, știința oferă zilnic noi date și cunoștințe de specialitate.

În fond, cei 4676 MWh risipiți de întreprinderea de vagoane numai prin neaplicarea soluțiilor oferite de studiul discutat reprezintă energia necesară consumului a 7 793 333 de becuri de 60 w pe timp de o oră. Și acest lucru este bine a fi știut deoarece conține toate datele necesare sensibilizării celor care răspund nemijlocit de gestiunea puterii energetice.

Întrucît concretizarea unei noi soluții tehnice presupune existența unor produse tehnice și accesorii corespunzătoare, industria producătoare este datoare să le ofere „la zi" și nu cu întîrzieri de ani de zile numai fiindcă eforturile făcute în cercetare nu se desfășoară prospectiv. În vederea atingerii unui obiectiv cum ar fi reducerea consumurilor energetice se impune o riguroasă coordonare a necesităților cu cele ale posibilităților de satisfacere a lor. Dispunem de suficiente mijloace pentru a putea răspunde „prezent" la solicitările prezentului.

ION DANCEA

FORMALISMUL — PREA MARE CONSUMATOR DE ENERGIE

ANCHETA NOASTRĂ

La Șantierul naval Brăila

Prin aplicarea unor măsuri gospodărești, s-au economisit, în 1982, la Ș.N. Brăila 80 MWh. Este de fapt vorba de realizarea în practică a unei invenții a tînărului subinginer, **Cornel Burlacu.** De unde se vede că descoperirea de noi resurse de economisire trebuie să fie calea principală de acțiune pentru reducerea consumului.

— Pentru 1983, a ținut să precizeze subinginerul Ionel Toma, de la biroul mecano-energetic, ne-am prevăzut, totodată, montarea limitatoarelor de mers în gol la toate mașinile unelte și extinderea sudurii automate în mediu de CO-2. Vom aplica apoi inovația amintită, și la celelalte două mașini de găurit, economisind pe această cale 240 MWh anual.

Ceva mai tîrziu, în convorbirea cu tovarășul Corneliu Popescu, ing. șef la fabricația, am aflat despre alte preocupări în această direcție.

— Ne-am propus, ne spune interlocutorul, să reducem pierderile energetice din procesele tehnologice la cald și, totodată, să examinăm procesul tehnologic al acoperirilor metalice, să-l raționalizăm din punct de vedere material și energetic. Vom face un studiu. Vom analiza apoi folosirea resurselor energetice, a oxigenului și acetilenei la aparatele de tăiere cu flacără. Nu am pornit la treabă după un plan bine stabilit, căutăm încă temele care trebuie rezolvate pentru a ajunge la soluțiile optime.

O asemenea recunoaștere deschisă a stadiului de început, de prospectare a tehnologiilor ce trebuie îmbunătățite sau schimbate, a posibilităților ce trebuie puse în valoare, ne-a lăsat să înțelegem că la Șantierul naval Brăila încă e cazul să se stabilească măsuri pentru stabilirea de măsuri, că se acționează încă timid, fără o energică și judicioasă coordonare a eforturilor. Ne-am convins de acest fapt cînd am discutat din nou despre limitatoarele de mers în gol. E o poveste veche. În primul rînd, să precizăm că subinginerul Ionel Toma ne-a asigurat că în șantier se află în probă un limitator de mers în gol pentru convertizoarele de sudură. Al cui este, l-am întrebat, cine l-a realizat, cine îl experimentează?

— Noi aplicăm inovația unui inginer din Constanța, ne-a spus el. Am primit documentația necesară de la centrală. Dar nu realizează temporizarea necesară.

— Da, sîntem în probe cu un limitator pentru convertizoarele de sudură, ne-a spus ceva mai tîrziu și inginerul șef C. Popescu. Am aflat că sînt alte șantiere navale care au deja un tip omologat. Al nostru mi se pare că e la Electroaparataj București.

— Tovarășii nu prea cunosc situația exactă, ne-a spus după aceea Nicolae Știrbu, secretarul comitetului U.T.C. Limitatorul despre care este vorba a fost realizat de un tînăr de la noi. Să mergem să vorbim cu el.

— Da, eu l-am realizat, după o schemă a unui inginer de la Șantierul naval Oltenița, ne-a spus, tînărul în cauză, electricianul Marcel Mezaroș. De mai mult de un an se află montat pe un convertizor de sudură și funcționează.

— De ce nu a fost extins? l-am întrebat pe inovator.

— Pentru a fi extins, ne-a răspuns el, trebuie stabilită tehnologia, trebuie făcută documentația. Eu singur nu pot. Nu m-a susținut nimeni și dacă am văzut că nici de limitator nu se interesează nimeni, nici eu nu m-am mai interesat.

În atelierul de tubulatură vorbeam cu sudorul Nicu Bătrîneanu, cel căruia i s-a dat în primire dispozitivul respectiv.

— Limitatorul este în probe dar nimeni nu se interesează de el, ne spunea interlocutorul. În primele 2—3 luni a funcționat foarte bine.

— Asemenea dispozitive ne sînt foarte necesare, intervine șeful de echipă Dumitru Ghioacă. Noi avem peste 200 de aparate de sudură în șantier și uneori sudorul lucrează la mare distanță de aparat și nu-l poate opri imediat ce nu mai trebuie să funcționeze. Așa însă, fără a se munci cu răspundere, nu se poate face nici un pas înainte.

Cum spuneam, povestea cu limitatoarele pentru convertizoarele de sudură este veche. O știm de vreo 5—6 ani. Stadiul este, la Ș.N. Brăila, același, de început și aceasta deoarece unele cadre tehnice se dovedesc nu numai neinformate, ci și neangrenate pe deplin în rezolvarea problemelor, în găsirea soluțiilor mult așteptate.

Am întîlnit însă și situații cînd au fost puse în evidență resurse bogate pentru economisirea energiei electrice, dar ritmul aplicării soluțiilor optime este nesatisfăcător în ciuda demersurilor făcute de autori. Și de data aceasta e vorba tot de către un tînăr inovator, de electricianul Gh. Constantin. Inovația sa se numește **Sistem modificat al mecanismului de translație la macaralele portal de 50 tone** și constă, de fapt, în eliminarea a două motoare din cele 8 ale unei macarale, fără ca performanțele tehnice ale agregatului să sufere. Și, cum în Ș.N. Brăila sînt 8 macarale portal, înseamnă că 16 motoare a cîte 16 KW nu vor mai consuma, ceea ce ar asigura economisirea a 600 MWh anual.

— Prima modificare am realizat-o acum 2 ani, ne spune tînărul inovator. Abia peste o jumătate de an ea a fost brevetată, dar între timp o macara a funcționat după sistemul meu și pe răspunderea mea. După brevetare acest sistem a mai fost introdus încă la o macara. Ar fi trebuit aplicată la toate cele 8 macarale, dar mecanicul șef a tărăgănat generalizarea acestei inovații, adaugă maistrul Marin Moldoveanu. Tînărul inovator pune punctul pe i: La noi e multă birocrație. Peste un an de zile am umblat ca să fac dosarul pentru această inovație. Nu voia nimeni să mă ajute. Îmi spuneau să-l aștept pe Moș Gerilă.

— Acest tînăr, a intervenit din nou maistrul Moldoveanu, este șeful unei formații de electricieni și mai are o inovație asemănătoare, care reduce mult consumul de energie electrică, la alt tip de macarale. A realizat-o demonstrativ la o macara și după aceea a revenit la sistemul vechi deoarece n-are voie s-o aplice fără o aprobare. Muncitorii din secție îi cer s-o aplice, dar cabinetul tehnic tace... De ce?

Cum e și firesc, căutăm un răspuns la ing. George Rusu, șeful biroului tehnic de pregătire a fabricației.

— Da, ne-a spus el, sînt multe propuneri de inovații care au ca obiectiv reducerea consumului de energie și combustibil. Așa este și sudarea antretonzelor cu un aparat SBAE 1000, adaptat, lucrare a tînărului ing. Geru Tone, a subinginerului Petre Dorobanțu și a tehnicianului Niță Manolescu, prin care productivitatea a crescut cu 100 la sută, consumul de electrozi s-a redus anual cu 8 t, iar cel de energie cu 65 000 kWh. Apoi inginer Cornel Burlacu și același Niță Manolescu au conceput și realizat un dispozitiv pentru rotirea axelor port-elice și a celor de cîrmă, creînd posibilitatea economisirii a 20 000 kWh anual etc. Îl întrebăm însă pe interlocutorul nostru și despre limitatorul lui Mezaroș.

— Nu știu nimic de el, ne răspunde ing. G. Rusu. Știu doar că sînt în probe două limitatoare de mers în gol pentru transformatoare de sudură. Pentru 1983 sîntem în studiu cu limitatoarele de viteză pentru strunguri.

— Tovarășe inginer Rusu, avem deja 20 de asemenea limitatoare montate pe strunguri. Mai avem atîtea în magazie și nu mai trebuie studiate, a intervenit iarăși în discuție, zîmbind cu multă tristețe, Nicolae Știrbu, secretarul comitetului U.T.C. pe șantier.

— Da?! Nu știam, a continuat senin inginerul G. Rusu.

— De ce se tărăgănează generalizarea inovației lui Gh. Constantin, l-am întrebat iarăși pe cel ce răspunde direct de soarta inovațiilor de la Ș.N. Brăila.

— Din cîte știu, pînă acum a fost aplicată la 4 sau 5 macarale.

— La 4 sau la 5?

— Cred că la 4. Eu am intervenit și la mecanicul șef, am făcut o adresă și către conducerea întreprinderii. Asta e tot ce vă pot spune.

Tot înseamnă, în acest caz, **puțin.** Mai ales cînd e vorba de reducerea consumului de energie, de valorificarea unor resurse puse în evidență prin eforturi deosebite de tineri harnici și pricepuți, fie ei muncitori, fie cadre tehnice. Tergiversarea, în acest caz, înseamnă acceptarea unor consumuri exagerate, deziteresul este și imoral și descalifică din punct de vedere profesional.

ION CHIRIC

Curente de idei și confruntări de opinii

ÎN LUMEA CONTEMPORANĂ

● Tentativă inevitabil sortită eșecului de a „raționaliza" absurdul teologic ● Știința – argumentul cel mai concludent pentru posibilitatea tezelor despre supranatural și providență ● Penibila aventură de a găsi astăzi un loc sub soarele adevărului peroraţiilor mistice ale sfîntului Toma ● Pledoarie neotomistă pentru o nemărturisită alienare a omului urmărindu-se subminarea efortului său creator, a realizării vocației omului de a fi stăpîn pe soarta sa ● Condamnabila nostalgie pentru întunecatul ev al ignoranței și injosirii ființei umane

NEOTOMISMUL sau doctrina actualizării maniilor evului mediu

de GH. VLĂDUȚESCU

Constatînd prezența statornică a „raționalismului ateu" în cultura modernă, în replică, papa Leon al XIII-lea, într-o encicilică celebră, Aeterni Patris, fixa programul în strategia unei ample acțiuni de „restaurare" a tomismului medieval, menit, de către pontif, să devină (sau să redevină) ceea ce ar fi fost de la început —, filosofia în condiție ideală. Adică filosofia în stare să răspundă contemporan, mereu contemporan, și adevărat interogațiilor majore cu sens existențial, ale politicii, ale moralei, chiar ale artei dar cu deosebire ale științei.

„Pastorii supremi ai bisericii, aflăm din encicilică, au crezut întotdeauna că misiunea lor îi obligă să contribuie cu toate forțele la progresul veritabilei științe și îndeosebi la acela al filosofiei de care ar depinde în cea mai mare parte înțelegerea îndrumare a științelor". Faptul ar fi fost înțeles încă din evul mediu, de către „părinții bisericii" și de către „ doctorii scolastici", dar dintre ei, mai cu seamă, de acela care „strălucește cu o lumină fără de pereche, prințul și magistrul tutelar. Thoma d'Aquino", „marele doctor". Așa stînd lucrurile, „pentru apărarea și onoarea credinței catolice, pentru binele societății, pentru progresul tuturor științelor", s-ar fi impus reactualizarea „prețioasei doctrine a sfîntului Toma".

Dar în atenția lui Leon al XIII-lea, împotriva aparențelor, restaurația tomismului nu era programată ca o reîntoarcere la Toma, deci la un filosof, și, în urmare, la o doctrină din timpul evului mediu. Papa își dădea perfect de bine seama că problemele filosofiei și științei, ale culturii în genere, nu se mai puteau pune ca în vremea lui Toma. Lecția de raționalizare și de scientism a epocii moderne nu avea cum să nu fie luată în seamă și Leon al XIII-lea a luat-o, dar cu selectivitatea teologului. El, adică, părea dispus să „acorde" oarecare autonomie filosofiei și științei, dar nu într-atîta încît acestea să poată să se emancipeze de credință.

Întreprinzînd restaurarea tomismului papa știa că, spre a face operă cu profit, trebuia să evite reducerea tomismului în actualitate printr-o simplă mișcare de translație. Știa că tomismul, pentru a putea fi reactualizat, pentru a putea răspunde contemporan interogațiilor filosofice, științifice, politice, morale, artistice ale omului trebuia regîndit din perspectiva epocii și în vederea ei. Altfel, întreprinderea ar fi fost simplă reîntoarcere la o doctrină medievală și nu o reactualizare a ei. Pontiful însă chema tomismul să răspundă unor probleme contemporane.

În întîmpinare nu ar fi putut veni decît o doctrină care să aibă și „aprobarea oamenilor eminenți" ai bisericii și „sufragiul bisericii" și, în fine, capacitatea de a răspunde problemelor contemporaneității. Toate aceste condiții le-ar fi îndeplinit, în ideea lui Leon al XIII-lea, numai tomismul. Mai întîi, pentru aceea că în tomism s-ar fi strîns „toate splendorile lumii și spiritului", învățătura sfîntului Toma fiind una dintre acelea care ar fi atins perfecțiunea. „Foarte fecundă, foarte pură, perfect ordonată", ea ar fi pus într-un mod exemplar „în acord adevărurile revelate" cu „integritatea vieții". Apoi tomismul ar fi depozitat în sine „tot ceea ce au discutat, conducîndu-se după înțelepciune, filosofii păgîni". În sfîrșit, „fiind întărit de principii de o mare putere de aplicație, tomismul răspunde necesităților nu numai ale unei epoci, dar ale tuturor timpurilor". Pe scurt, tomismul ar fi chiar filosofia eternă, philosophia perennis.

Îndemnul pontifical avea să fie de îndată prezentat în Franța, în Spania, în Italia, în Belgia, mai întîi, pentru ca mai apoi să apară centre tomiste în mai toate țările cu religie majoritară catolică, de la cele europene, pînă la cele americano-latine, și chiar în unele în care catolicismul era periferic.

Dar dacă operațiunea de „restaurare" a izbutit, prin aceasta, tomismul nu s-a și impus ca filosofie în condiție ideală și, împotriva aparențelor, care s-au legat de renașterea lui, el n-a reușit să stăvilească înaintarea firească a științei și materialismului, a ateismului și raționalismului.

Salvarea omului? De către cine și pentru ce?!

În ședința sa din 21 martie 1931, „Societatea franceză de filosofie" punea în discuție conceptul de filosofie creștină. Raportori erau Etienne Gilson și Emile Brehier.

Primul începea afirmînd că „ o asemenea filosofie există", iar al doilea : „dacă o asemenea filosofie există, ea nu are nici un interes pentru filosof."

„Filosofia creștină", își dezvoltă Gilson afirmația inițială, istoricește, s-ar fi constituit cu Toma, deci încă în secolul al XIII-lea. Căci filosoful și teologul medieval admițînd o deficiență naturală a minții noastre, în consecință, se credea îndreptățit să presupună ca „necesară pentru salvarea omului o știință derivată din revelație, mai presus de filosofie, care este operă a cercetărilor întreprinse de rațiunea umană". Depășind puterea de înțelegere a minții omenești, revelația ar și subordona-o, și cu autoritate, pentru că, așa cum zicea Toma însuși „știința inferioară este inferioară științei superioare".

Aservită „științei sacre", filosofia primea astfel de la Toma însemnele creștinismului și devenea o stare de cunoaștere „integrată sintezei teologice".

Stabilindu-i-se parametrii încă din secolul al XIII-lea, în conceptul ei modern, „filosofia creștină" s-ar fi impus cu „Aeterni Patris", unde și apărea de altminteri pentru prima oară, direct și programativ termenul însuși.

Punctul de vedere fideist al lui Etienne Gilson, căruia i s-a asociat un alt neotomist francez, poate cel mai reprezentativ din întreaga mișcare, este vorba de Jacques Maritain, acest punct de vedere, prin urmare, a determinat o reacție raționalistă pe cît de fermă, pe atît de îndreptățită.

Cel dintîi care a luat poziția a fost Emile Brehier, ilustru istoric francez al filosofiei, care prin conferințe, prin dezbateri în foruri academice sau publicistic s-a împotrivit ideii unei filosofii creștine pentru lipsa de semnificație istorică și sistematică și mai cu seamă pentru fideismul care-l purta cu sine. Căci dacă filosofia creștină presupunea revelația, și încă, postula autoritatea absolută a acesteia, ce mai rămînea filosofiei ca exercițiu autonom al minții noastre, ca superbă aventură a spiritului nostru iscoditor și nelimitat, a rațiunii noastre mereu căutătoare și mereu înnoitoare ? Să pui în legătură necesară o religie (în acest caz, creștinismul) cu filosofia înseamnă să nesocotești istoria însăși, prevenea Brehier. Istoria, mai întîi, dar nu numai, ci și sistemul filosofiei.

Ce numește, în realitate, „filosofia creștină" cînd, de la apariția creștinismului chiar, filosofia s-a dezvoltat „independent de noua religie ? Ea nu are, de fapt, afinități cu aceasta".

De aceea, „nu se poate vorbi de o filosofie creștină, după cum nu se poate vorbi de o matematică sau de o fizică creștină".

Asemenea lui Brehier, în epocă, mai respinge conceptul unei filosofii creștine și Léon Brunschvicq, gînditor de prima mărime în cultura franceză a secolului nostru.

Creștinismul, observa el, cu toate că își revendică perenitatea nu este decît o etapă inevitabil efemeră în dezvoltarea spiritului uman. Trecător fiind, el atrage după sine istoricitatea tuturor dogmelor sale și cu atît mai mult a filosofiei creștine, în ipoteza că există. În acest caz, orice încercare de a asimila „filosofia creștină" cu philosophia perennis este din capul locului sortită eșecului, sprijinindu-se pe o iluzie.

Gilson apropie prea mult filosofia de religie și subordonează înțelegerea revelației. Dar, obiectează Brunschvicq, dacă se admite revelația, atunci filosofia în sensul ei strict, riguros, devine inutilă.

Că un filosof poate fi în același timp și creștin este în afară de orice îndoială, dar că filosof și creștin se juxtapun în mod necesar, este cum nu se poate mai greu de demonstrat, de fapt, imposibil. Și apoi, „filosofia creștină" nu-și poate revendica independența nici măcar istoric, pentru că tomismul, bunăoară tomismul, deci, care-i constituie substanța și modelul este un fenomen epigonic, într-atîta legat de aristotelism, încît demarcarea este și „dificilă și penibilă".

Refugierea în teologie sau refuzul rațiunii

Spre deosebire de mulți alți teologi de dinaintea sa și din vremea sa, Toma recunoaște mai multe virtuți rațiunii, chiar și pe aceea de a fi utilă credinței. Cunoașterea lumii, spunea el, „contribuie la edificarea credinței creștine" și „permite respingerea erorilor care-l privesc pe dumnezeu".

Așadar, dacă îi punea margini, Toma nu refuza rațiunii puterea de adevăr, și autonomia, fie și relativă, în cunoașterea lumii lucrurilor. Ceea ce însă nu anula punerea ei în cele din urmă sub autoritatea absolută, indiscutabilă a revelației.

Ideea aceștia ca ultimă instanță, ca măsură a adevărului rațiunii, așa cum apare la Toma, în principiul ei o vom găsi și la tomiștii contemporani. Căci și ei sînt încredințați că dacă filosofia vrea să fie adevărată trebuie să fie creștină ; și ei pun în dependență adevărul și statutul întregii cunoașteri umane, în genere al exercițiilor raționale, de revelația divină.

Jacques Maritain, bunăoară, așează deasupra cunoașterii raționale „contemplația mistică" prin care ar deveni posibilă o „știință a misterelor revelate".

Dar asemenea lui Toma, tomiștii secolului nostru caută o anume îndepărtare, parcă a revelației de rațiune, pentru ca aceasta din urmă să poată să se desfășoare într-un cîmp mai întins.

Tot Jacques Maritain, de pildă, este de acord că, obiect de aplicație al minții noastre, esențele îi sînt și accesibile. Și în consecință cunoașterea rațională ar fi, în limitele ei, una „perfectă", „mai precis o cunoaștere în care, sub contradicțiile evidenței, spiritul descoperă cauzele de existență ale lucrurilor, el nefiind satisfăcut decît atunci cînd atinge numai un lucru, un dat oarecare, ci îndeosebi ceea ce fondează acest dat în ființă și inteligibilitate".

Iar altul, Chr. Golfin, încă mai decis, socotește „refugierea în teologie" o ignorare păgubitoare a „comandamentului deslușirii realului" în primul rînd din perspectiva și cu mijloacele rațiunii și abia apoi din punctul de vedere și cu ajutorul credinței. Dincolo însă de cîmpul rațiunii, fie el și mai sporit, în continuare stă revelația. Astfel că numai în aparență rațiunea capătă o libertate mai mare. De fapt, așa zicînd, numai țarcul în care este închisă este mărit. În realitate, același iraționalism pe care îl poartă cu sine orice încercare de limitare și de subordonare a rațiunii pune și de această dată mintea noastră în regimul cel mai potrivnic ei, în starea cea mai improprie, și, în cele din urmă, anihilantă. Căci ce altceva poate să însemne și la ce altceva poate să ducă presupunerea lui Jacques Maritain cum că „înțelepciunea teologală este superioară celei a rațiunii" ?

Știința nu are nevoie de revelație pentru a servi omul

Întrebîndu-și codoctrinarii : „Pentru cine filosofăm noi dacă nu pentru contemporanii noștri ?", cardinalul belgian D. Mercier avea în vedere poate în primul rînd necesitatea schimbării atitudinii față de știință. Căci, așa cum avea să se admită ceva mai tîrziu, „fără considerarea progresului științific și a descoperirilor perioadei moderne", noul tomism risca anacronismul și devalorizarea.

În consecință, se poate vorbi de neotomism ca de o filosofie deschisă la noile experiențe științifice și deci de o reîntoarcere la fideism în favoarea scientismului ?

Luîndu-ne după anume semne, da. Unul ar fi desolidarizarea de tormenul cu afare: fideismul, scrie Roger Verneaux, „depreciază ratiunea umană, fiind „un act orb", un „salt în neînțeles" și, deci, lipsit de orice legătură „cu adevărul". Altul ar fi chiar atașamentul față de valorile științei.

Încă din 1903, Revue thomiste, principala revistă a tomismului restructurat, încă din primul său număr, așadar, stabilea că „Scopul nostru este acesta : de a ajuta știința să rămînă sau să redevină creștină, de a contribui, cît de modest, la procurarea celui mai preios bun dintre toate : adevărul, adevărul asupra celor mai înalte realități, adevărul așa cum știința și credința reunite îl dau". Fiindcă „între adevăratele principii creștine și adevăratele progrese ale civilizației nu există puncte de opoziție, ci un perfect acord". „Noi ne preocupăm înainte de toate de problemele timpului nostru", ceea ce nu s-ar putea realiza nici prin ignorarea „învățăturii sf. Thoma d'Aquino", nici prin nesocotirea științei contemporane.

Dacă „uităm" renunțarea la fideism prin „noua poziție față de știință", ne dăm seama că mai degrabă este vorba de un nou concept al fideismului decît de o nouă atitudine față de știință. Adică este vorba de un concept al fideismului în care se modifică doar mecanismul subordonării științei de către revelație, iar nu raportul.

Și de această dată știința este plasată într-un cîmp de libertate doar mai întins, nu însă și nelimitat, sau nu și nelegrădit de un sistem de presupoziții exterioare.

Întrebîndu-se dacă este posibilă „concordanța dintre teoria evoluției și filosofia creștină", Ambroise Gardeil și Albert Farges, doi cunoscuți neotomiști, de pildă, răspundeau afirmativ, dar punînd cîte o condiție : acceptînd speciile ca „habitudini ale materiei" (primul), și, după respingerea „evoluționismului radical", admiterea „evoluției pasive sub acțiunea „ creatorului", ai doilea. Dar în acest fel, conceptul evoluționismului cade, devenind o vorbă goală. Noua atitudine față de evoluționism, noua atitudine față de știință în genere nu înseamnă, deci, altceva decît un nou concept mai cuprinzător, mai complex, ceva mai elastic al fideismului. Mult schimbat față de cel tradițional, în noul său concept, o nouă atitudine, o nouă politică față de știință, față de cultura și civilizația acestei epoci, alta decît cea în care s-a constituit ca atare, fideismul noului tomism își păstrează însă condiția. De fapt, conceptul a trebuit să fie modificat tocmai pentru a supraviețui într-o vreme în care un singur și mare monument se așează solid : este acela care se înalță pe temeiurile cunoașterii obiective, științei.

Așa stînd lucrurile, trebuie să admitem pînă și în cazul neotomismului o seamă de modificări, de mutații, în contrast cu noile experiențe umane. Dar, admițîndu-le, nu trebuie să le punem în relație directă și esențială cu vreo inițiativă pornită spontan sau ca urmare a unei deveniri firești a curentului, ci în legătură cu puterea deschizătoare a științei. Altfel spus, innoirea nu vine din convingere ci din constrîngere, „contemporaneitatea" nu din progresul firesc, interior, ci din necesitatea exterioară de a nu rămîne înapoia timpului. Noul tomism intră în ritmul istoriei, deci se acomodează unei mișcări și nu face parte din ea, nu sporește cu ea, nu se modifică sau nu se îmbogățește pe măsură ce omul înaintează în valori. Căci, parafrazîndu-l pe Hegel, dacă istoria este o continuă înaintare în valori, și este, altfel și-ar pierde sensul, ea este o continuă eliberare de idoli și o neîntreruptă dez-mărginire. Istoria este înaintare și întrucît este o permanentă lăsare în urmă a ceea ce nu i-a intrat în ritmurile ei.

Noul tomism se adaptează acestora din afară și silnic, neputînd să comunice direct și esențial cu epoca. Se aplică științei, de pildă, dar știința îi infirmă pentru că i se opune. Faptul nu este greu de înțeles dacă luăm în seamă principiile de bază, de tip spiritualist-creștin ale tomismului care, în substanța lor, nu sînt modificate, nici măcar superficial.

În desăvîrșit acord cu o schematică a lumii de inspirație și de substanță teologică, noii tomiști, ca Toma însuși, identifică principiul întemeietor, în ordinea existenței, cu dumnezeu, socotit ființa însăși care subzistă prin sine.

Așa fiind, dumnezeu (sau altfel spus Existentul în condiție absolută, principiul lumii, Ființa ca ființă) n-ar fi accesibil minții omenești în nici unul dintre exercițiile ei. Căci în sine ar fi de nepătruns.

Rațiunea noastră, spunea Maritain, ar fi chiar „orbită" de „lumina extrem de pură a divinității". În consecință, ceea ce se poate ști despre dumnezeu, deci despre principiul lumii, despre lume în temeiul ei ultim ar veni numai de la sine, pe calea revelației. De aceea peste știință și filosofie, peste artă și morală, peste politică și peste acțiunea umană s-ar instăpîni revelația cu drepturi absolute. Și tot, de aceea, adevărurile omenești s-ar supune, ca măsurii lor ultime, adevărului credinței.

Procedarea însă este perfect dogmatică și ca oricare de acest fel constrîngătoare față de obiectul căruia i se aplică și contradictorie în sine. Este constrîngătoare pentru că se intemeiază pe postulate luate din speculația pură. Este constrîngătoare pentru că, fără deschidere și supunere la obiect, încearcă să și-l supună. Este constrîngătoare prin refuzul adevărului. Dar este și contradictorie în sine, deci viciată în mecanismul ei propriu, în urmarea tuturor acestor fapte : anume, presupune o schemă incomunicabilă cu lumea în care vrea să cuprindă lumea. O schemă făcută dintr-o altă „materie" decît aceea pe care o procură experiența și gîndirea, dar în care vrea să încindă și pe una și pe cealaltă. Pe scurt, procedarea este contradictorie în sine fiind antirațională : antirațională atît pentru că nesocotește raționalitatea lumii reale, cît și omul ca ființă care este ceea ce este numai ca acțiune și rațiune.

Singurul garant al demnității omului este el însuși

„Ființă cărută și răscumpărată", cum zicea Maritain, omul ar fi o unitate de un fel special dintre corpul perisabil și sufletul etern, semn al divinității în noi, principiul activ și determinant în ordinea existenței noastre. Prin suflet omul ar aparține zonei supranaturalului și ar căpăta puterea de a depăși „temporalul" și „istoria naturală" pentru a se integra în „istoria acțiunii providențiale". Astfel, întreaga istorie umană este îndreptată spre cer, divinitatea avînd o funcție determinantă și finalizatoare. Determinantă întrucît ființa noastră ar depinde de divinitate prin chiar actul creației și sensul, în urmarea faptului de a ne pregăti prin „istoria temporală și colectivă", prin istoria noastră profană, „pentru ceea ce este absolut". Aceasta ar fi, dealtminteri, și singura noastră șansă de a ne căpăta deplina libertate a ființei, de a ne afirma ca libertate, de a ne pune în lumină libertatea ca parte constitutivă sau cîmesiune esențială a noastră. Căci alcătuiți cum sîntem dintr-un corp și dintr-un suflet am fi natură și libertate, natură în vederea libertății, natură pentru deplina cîștigare a umanității noastre.

De bună seamă omul este prin chiar natura sa ființă liberă, ființă pentru libertate. Istoria noastră, zicea Hegel, este înaintare în libertate, dar o libertate într-un cîmp al valorilor, libertate într-un univers care primește tot mai mult semnul omului, pe măsura sporirii acțiunii noastre valorizatoare, deci de umanizare a lucrurilor indiferente în sine, de trecere a lor din mediul lor în mediul nostru, din existența lor naturală în existența noastră socială.

Trăim în natură, deci într-un mediu natural-cosmic dar nu aceasta ca atare ne este „orizontul de familiaritate". Noi facem mereu un transfer din „universul naturii" în „universul ființei", dar al ființei noastre, și pentru ea. Înaintăm tot mai mult în natură, pentru a ne descoperi pe noi și pentru a ne reconstrui pe noi. Aceasta este sensul sau unul dintre sensurile omului ca „program infinit". Căci ființă limitată, fizic vorbind, și tot din această perspectivă asemenea, sau cam asemenea oricăreia din preajma noastră, noi sîntem fără de limită prin aceea că sporim cu înaintarea noastră în cunoașterea lumii și în stăpînirea lumii, că ne adăugăm încă și încă ceva la existenta noastră valorică prin fiecare pas făcut în universul lucrurilor. De aceea, sîntem întrucît devenim, dar nu într-o lume care ne depășește, ci într-una pe care ne-o construim mereu, într-o lume, dacă se poate spune așa, a mereu mai umanului. Fiindcă pentru noi trecerea lucrurilor în sfera noastră de existență și sporirea în acest fel a universului ființei noastre înseamnă mai multă, mereu mai multă umanitate.

Devenim așadar, fiind ca rîul heraclitic curgere fără de odihnă, dar nu spre o țintă care ne-a fost dată de la început. Noi nu ne îndreptăm, deci, către un scop care ne va fi fost dat dintru început, pentru că scopul nu este făcut ; noi ni-l facem. Ne împlinim sensul și ne îndreptăm spre un scop care este în noi, care este, de fapt, ființa noastră însăși.

Ce ar însemna să ne îndreptăm, parcă automat, către un scop de care nu sîntem responsabili ? Cît ar mai rămîne din umanitatea noastră în acest caz ? Și ce ar mai fi libertatea noastră dacă scopul ne-ar fi dat, ne-ar fi ales ?

Și ce ar fi ființa noastră dacă autenticitatea ei ar depinde de participarea la un „orizont de existență" care-i transcede și-i este șansă de realizare, garanția deplinei conștiințe de sine și al temelului existențial ? Și ce ar mai rămîne din noi ca „ființe intenționale", care ne îndreptăm, deci, mereu către ceva pentru a ne găsi și pentru a ne construi pe noi ?

Desigur, prin conștiința intențională omul poate să scape de sclavia lucrurilor. Dar aceasta nu prin trecerea în altă condiție cosmică, nu întrucît are în alcătuirea sa un suflet de o altă natură decît cea a lucrurilor. Omul își realizează condiția, se desăvîrșește ca ființă intențională, își capătă nemurirea nu substanțial printr-o abatere de la contingența radicală a lucrurilor care „condamnă la ciclul naștere-pieire".

Să ne amintim că legendarul erou sumerian Ghilgames, după ce a eșuat în descoperirea „ierbii nemuririi", se întoarce în cetatea sa, Uruk și pune să se sape pe o stelă „tot zbuciumul sufletului său" și face să se construiască ziduri fără de egal care să dea trăinicie amintirii lui. De fapt, eroul sumerian aflase adevăratul sens al nemuririi omenești, adevăratul sens al vieții omenești.

Făcînd însă din om o ființă pierdută în lumea lui, în singura sa lume posibilă, nu i se ia chiar condiția și măreția lui ?

Ce-ar mai rămîne din ființa sa, din istoria sa odată reduse la o simplă mișcare dinspre natură înspre supranatură? Căci pentru a se împlini, pentru a se salva de infirmitatea lui „a fi în lume", ființa umană ar trebui să-și subordoneze „destinul său natural" celui supranatural, întrucît ea s-ar mișca și ar trăi între o „destinație naturală", precară, și alta „supranaturală".

Lipsit ca natură de „datele grației divine" dar făcut totuși „în vederea unui scop supranatural", omul și-ar avea garanția autenticității numai în identificarea cu „însăși viața lui dumnezeu".

În acest fel însă omul din condiția sa de subiect trece în predicat și din propria sa cauză trece în efect al unei acțiuni transcendentale. Pe scurt, este deposedat de umanitate. Pentru că nu se poate să-i condiționezi existența, să i-o pui în dependență de altceva și, în același timp, să-i mai poți asigura natura proprie, umanitatea.

Consecințele ruinătoare ale unei asemenea poziții nu întîrzie să apară. De fapt, ele însoțesc precara explicație a omului de la prima pînă la ultima ei propoziție, căci cu fiecare pas se ia cîte ceva din ceea ce definește omul și, deci, din ceea ce îl afirmă teoretic și practic. Și să-i lei omului condiția de subiect al propriei sale vieți și istorii, de demiurg al condiției și existenței sale, înseamnă de fapt să abdici de la principala regulă a metodei de a ne conduce bine mintea, în explicația omului, și nu numai a lui : adevărul.

Neputînd, din principii, să explice în mod adecvat omul și să elaboreze un program eficient de reconstrucție a lui, tomiștii, atît cei mai tradiționaliști, cît și cei mai „deschiși la nou", la problematica omului în condiția sa contemporană, își depărtează, fără putința de a o atinge, șansa de a promova un umanism integral, un umanism autentic.

Firește că nu li se poate contesta interesul pentru om, dar mijloacele de care se servesc nu sînt dintre acelea care pot să facă din poziția lor un umanism real. Și, ceea ce este mai grav, nu o dată explicația tomistă a omului în urmarea fundamentelor ei spiritualist-religioase este deviată antiumanist.

Nu este vorba de o împotrivire deliberată față de om, de o negare a lui și de o agresiune față de el, ci doar de faptul că presupoziția teocentristă exclude umanismul integral. Căci pentru filosofii spiritualiști temeiul ultim este doctrina religioasă. Dar cum poate religia să asigure umanitatea integrală și reală a omului cînd eliberarea de zei, generic vorbind, este o condiție a eliberării de iluzii, pentru ca omul „să gîndească, să acționeze, să-și făurească realitatea sa ca un om care și-a venit în fire, pentru ca să se miște în jurul lui însuși și, prin urmare, în jurul adevăratului său soare" — cum spunea Marx.

Tragedia inventată

Trei mari serii de fapte, după opinia lui Jacques Maritain, ar fi contribuit la ceea ce el numea „tragedia culturii moderne".

În primul rînd, cultura modernă va fi săvîrșit o „răsturnare a ordinii scopurilor", pentru că „în loc să-și orienteze binele ei propriu, care este un bine terestru, către viața eternă, ea caută scopul suprem în sine însuși și acest scop este dominația materiei de către om".

Apoi, „în loc de a respecta natura" și natura omului prin îndreptarea eforturilor noastre către „perfecțiunea interioară a unei anumite înțelepciuni a cunoașterii și a vieții", cultura modernă și-ar fi propus „mai înainte de toate să schimbe natura și s-o stăpînească printr-un progres tehnic, bun fără îndoială în sine, dar nu și atunci cînd trece pe primul loc".

În fine, al treilea aspect sau moment al dialecticii culturii moderne ar consta „în înăbușirea progresivă a omului de către materie".

În consecință, „omul materializat gîndește că nu poate fi om, sau supraom, decît dacă dumnezeu nu este dumnezeu". Pe scurt, tragedia culturii moderne ar sta în faptul că a dus la ateism.

Desigur, „tehnica este bună, mașina este bună", însă numai în măsura în care nu depersonalizează omul, atîta cît nu atinge umanitatea „în plenitudinea vieții" sale, atîta cît n-o aruncă „într-o nefericire fără speranță". Maritain are dreptate: tehnica este bună, mașina este bună atîta cît omul nu devine o anexă a ei, atîta cît nu-și pierde ființa, ci dimpotrivă, și-o sporește. Faptul din urmă însă este posibil numai prin intervenția restrictivă a unei anumite condiții și care, după Maritain, ar fi următoarea: „să pătrundă fermentul și respirația evanghelică în structurile temporale ale vieții".

Altminteri, tehnica și mașina ar ucide, așa zicînd, primăverile omului și, prin depersonalizare, l-ar duce la pierderea umanității sale care înseamnă: creație și, prin creație, libertate.

Dar, din păcate, reacția și soluția lui Maritain față de tehnică și mașină sînt din perspectiva spiritualismului și teocentrismului și o perspectivă de acest fel, cam ca o oglindă strîmbă, deformează. Mai întîi, pentru că filosoful execută ca pe un „păcat" modern și ceea ce perioada modernă cu scientismul și mașinismul ei a adus omului, „dominația asupra materiei", cea incriminată de Maritain, și, în consecință, convingerea omului că nu poate fi om „decît dacă dumnezeu nu există".

Și apoi, „soluția" dezalienantă propusă de Maritain este, de fapt, o falsă soluție și așa fiind nu numai că este fără putere, dar și mistificatoare. În loc să pună înstrăinarea prin tehnică în legătură cu un anume tip de relații sociale, Maritain, căutînd izvorul alienării tocmai în ceea ce știința și tehnica au dat măreție omului, ajunge la o încheiere potrivnică aspirațiilor de împlinire umană. El îi cere, în fapt, să renunțe la ceea ce l-a înălțat pentru a se reîntoarce la ceea ce depășise demult. Filosoful vrea, pe scurt, „o nouă creștinătate" modelată după „creștinătatea medievală", un fel de „imagine figurativă și simbolică a regatului lui dumnezeu, pe care umanitatea creștină se apucase să-l înalțe".

Model perfect „în spiritul ei" (în spirit pentru că Maritain nu preconizează o reîntoarcere absolută la formele de viață socială ale epocii de mijloc), creștinătatea medievală, prin condiția sa divină ar fi singura șansă a omului, umanism efectiv, dacă toate marile conflicte cu toate consecințele lor s-ar anihila. Căci lumea modernă ar fi generat conflicte grave, cu sens existențial. Mai întîi acela dintre poziția privilegiată a omului în univers, poziție centrală fixată de divinitate și evoluționism, apoi un conflict (o criză, mai degrabă) înlăuntrul culturii, determinată de tehnică și de tehnicizare și, în sfîrșit, ar mai fi produs, în noi, „tragedia lui dumnezeu", tragedie ce ne-ar fi dus pînă în pragul neantizării.

Modernii generează ateismul, de aceea dacă „ne aflăm azi în prezența a două poziții pure: poziția ateistă pură și poziția creștină pură" lor le-o datorăm. Și, mai departe, tot lor le-am datora și statornicirea umanismului antropocentrist pur și a umanismului teocentrist pur. Pentru aceea, spiritul modern a și putut să se radicalizeze în marxism, deci în ateismul marxist, în materialismul marxist și în umanismul marxist.

Dacă Descartes încă mai accepta pe dumnezeu, deși tendința filosofiei sale era atee, Marx dă forma radicală ateismului și umanismului modern. Ateismul marxist, observă Maritain, nu este „ca o consecință" ci „din contră este presupus ca principiul unui sistem social". Este, „punctul de plecare", ceea ce îl face să nu rămînă la expresia pur filosofică. Problema centrală a ateismului marxist „este de ordin moral, mai mult decît filosofică, pentru că ea îl traduce în limbajul eticii, ceea ce, în formă negativă, înseamnă recuzarea lui dumnezeu ca scop și ca regulă a vieții umane", iar în formă pozitivă instituirea omului în propria sa măsură. Acest refuz și această instituire sînt, admite Maritain, primele principii ale vieții morale, ale unei vieți morale în concept marxist.

Într-adevăr, cu Marx ateismul și umanismul se leagă pînă la identificare, unul nemaiputînd să subziste fără celălalt, unul fiind condiție și dimensiune pentru celălalt. Ateismul, în genere, ateismul în forma sa superioară, marxistă este mai mult decît un sistem de proporții negative. Este mai mult decît simpla negare a divinității.

Este mai mult pentru că, asemenea oricărui exercițiu al spiritului, asemenea oricărei atitudini umane, se leagă nemijlocit de istoria oamenilor. Într-un fel, ateismul este ca o carte deschisă a forțelor esențiale ale omului, pentru că prin el omul își exprimă conștiința de sine, acea conștiință care condiționează eliberarea de iluzii și este condiționată de aceasta, acea conștiință prin care și în care omul află că își este, zicînd ca Marx, soarele real în jurul căruia se învîrtește.

Negînd zeii, ateismul coboară de pe firmamentul existenței sale soarele iluzoriu, infirmă pierderea ființei sale și, în consecință, actul acesta de contestare fiind unul de revoltă și de reconstrucție, este act de afirmare. Căci suspendarea stării de înstrăinare în mod firesc înseamnă afirmarea omului, a omului ca ființă reală care nu mai are nevoie de vreun adaos străin pentru a se explica pe sine și pentru a se realiza pe sine. A omului care nu mai trebuie, ca în fabula lui Esop, să se roage și Atenei dar să dea și din mîini, ca să nu se înece.

Ateismul ia deci un sens pozitiv de vreme ce afirmă omul ca ființă care este măsura tuturor lucrurilor, și care, pentru că este măsură a tuturor lucrurilor, își este și sieși și cea mai potrivită, singură, dealtfel. Cu alte cuvinte, ateismul este umanism și umanismul înseamnă deplina afirmare a omului ca ființă care-și este cauză și efect, mijloc și scop, a omului deci ca subiect al istoriei sale, căci, parafrazîndu-l pe Aristotel, omul poate să fie numai subiect, dar nu să stea într-un subiect.

Deși potrivnic marxismului întrucît este materialism și ateism, Maritain avea conștiința forței sale teoretice și practice. În genere extrem de sever cu filosofiile adverse; sau numai diferite, față de marxism s-a raportat cu o anume deferență.

Bunăoară, încă sever cu alte orientări filosofice, de la bergsonism la existențialism, Maritain socotește ca singurele filosofii autentice: tomismul și marxismul. Celelalte ar fi, mai degrabă, diferite modalități ideosofice deci, mai degrabă, abateri de la condiția filosofului decît supunere față de ea. Căci filosofia, admite Maritain, presupune recunoașterea primatului realului și a realului ca temei al rațiunii înseși, ceea ce n-ar fi făcut-o decît „realiștii creștini" și „realiștii marxiști". Cu deosebire însă, previne el, că cei din urmă, identificînd realitatea extra-mentală cu materia ar fi pus spiritualul în regim de „suprastructură sau reflex al materiei în mișcare dialectică", fapt care ar fi dus la excluderea „posibilității de a admite și chiar de a concepe anatomia spiritualului și a libertății care îi este proprie".

Așa ar sta lucrurile. Dar stau chiar așa? Cînd propune distincția în cauză, filosoful tomist nedreptățește multe momente sau direcții dintre cele mai însemnate în istoria gîndirii.

Dar filosoful tomist făcînd o excepție cu marxismul îl pune totuși, valoric, sub tomism pentru a exclude, prin materialism, libertatea spiritului. Operațiunea aceasta de ierarhizare valorică urmează alteia de simplificare, căci Maritain lucrează cu un concept al materialismului care se potrivește materialismului vulgar iar nu materialismului dialectic.

Oricum, însă, poziția lui este dintre cele mai elocvente pentru viciile de fond care ilustrează doctrina neotomistă, condamnată irevocabil și deplin să fie străină de problemele reale ale omului și vieții lui, de progresul societății umane în genere.

AGENDA

La invitația ministrului afacerilor externe al Republicii Socialiste România, Ștefan Andrei, ministrul afacerilor externe al Republicii Turcia, Ilter Turkmen, va efectua o vizită oficială în România, în perioada 18—21 ianuarie 1983.

Prin Decret prezidențial, tovarășul Marin Rădoi a fost numit în calitate de ambasador extraordinar și plenipotențiar al Republicii Socialiste România în Republica Algeriană Democratică și Populară.

ȘEDINȚA DE BILANȚ A ACTIVULUI DE PARTID ȘI DE COMANDĂ DIN DEPARTAMENTUL SECURITĂȚII STATULUI

Întrunit în ședință de bilanț al activității desfășurate în anul 1982, activul de partid și de comandă din Departamentul securității statului a adresat tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, comandant suprem al Forțelor Armate, o telegramă în care se spune:

În atmosfera vibrantă, de profundă angajare partinică, revoluționară, de puternică emulație și efervescență creatoare generată de lucrările și hotărîrile Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român, activul de partid și de comandă din Departamentul securității statului a analizat munca de securitate desfășurată în anul 1982.

Bilanțul pe care l-am realizat a reprezentat încă un prilej pentru toate cadrele de securitate de a-și exprima, într-o deplină și unanimă adeziune, angajamentul ferm ca, împreună cu întregul nostru popor, să acționce cu o voință de neclintit, în vederea înfăptuirii neabătute a sarcinilor ce le revin din istoricele hotărîri ale Congresului al XII-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului.

Activul de partid și de comandă, dînd glas sentimentelor vibrante ale tuturor cadrelor de securitate, a reafirmat, cu mult respect, profunda admirație și suprema recunoștință pentru modul strălucit în care dumneavoastră, tovarășe comandant suprem, vă consacrați neobosit, cu înaltă cutezanță și deosebită clarviziune revoluționară, toate eforturile, întreaga viață, celor mai nobile idealuri ale poporului român, cauzei fericirii și progresului patriei, afirmării și apărării independenței și suveranității naționale.

Călăuzindu-ne după ordinele, indicațiile și orientările dumneavoastră, am analizat cu răspundere partinică, în spirit critic și autocritic, munca desfășurată pentru înfăptuirea obiectivelor și sarcinilor ce ne-au revenit din documentele de partid și legile țării, contribuția organelor de securitate la apărarea cuceririlor socialiste ale poporului.

Convocarea de bilanț a relevat cu putere că, pe fondul creșterii nivelului de conștiință politică și de responsabilitate al cetățenilor, organele securității statului, cu sprijinul larg al colectivelor de oameni ai muncii, au militat cu vigilență și combativitate sporită, pentru prevenirea și contracararea faptelor de natură să aducă atingere intereselor supreme ale poporului și patriei, întreaga lor activitate integrîndu-se muncii eroice a națiunii române pentru edificarea noii orînduiri și realizarea unei noi calități a muncii și vieții în toate domeniile, în vederea trecerii României la un stadiu superior de dezvoltare. A reieșit cu pregnanță că toate realizările obținute sînt rodul conducerii nemijlocite de către partid, al grijii și atenției permanente pe care conducerea partidului și statului, dumneavoastră personal, tovarășe comandant suprem, le acordați perfecționării activității organelor de securitate.

În climatul de analiză militantă, activul de partid și de comandă a reafirmat notărîrea neclintită a întregului aparat de securitate de a-și pune toată capacitatea și puterea de muncă în slujba înfăptuirii exemplare a politicii științifice a partidului și statului nostru, care este rodul gîndirii novatoare, revoluționare și al activității dumneavoastră neobosite puse în slujba bunăstării și fericirii poporului român, a intereselor supreme ale păcii și înțelegerii între națiunile lumii.

Dezbaterile au evidențiat concluziile și învățămintele desprinse din documentele Conferinței Naționale care arată că edificarea socialistă și dezvoltarea patriei noastre au loc în condiții internaționale complexe, în contextul cărora cercurile reacționare din exterior și-au intensificat acțiunile dușmănoase și de denigrare.

Înțelegînd pe deplin însemnătatea politică a sarcinilor încredințate, vă raportăm, tovarășe comandant suprem, că, pe baza sprijinului larg al colectivelor de oameni ai muncii, vom pune și pe mai departe accentul principal pe prevenirea infracțiunilor și altor fapte antisociale, ne vom spori fermitatea și intransigența revoluționară față de cei care încalcă legile țării și caută să lezeze în orice fel liniștea și ordinea publică, climatul civic sănătos din societatea noastră, interesele statului și ale poporului.

Vă asigurăm, tovarășe comandant suprem, că întregul aparat de securitate este ferm hotărît să-și întărească spiritul de vigilență și combativitate împotriva oricăror încercări de a se aduce prejudicii operei de edificare a socialismului și comunismului pe pămîntul României.

În întreaga noastră muncă și viață sîntem călăuziți de exemplul dumneavoastră luminos, de nețărmurit devotament și dăruire comunistă pentru progresul nestăvilit al patriei.

Asemenea întregului nostru popor, activul de partid și de comandă din Departamentul securității statului, toate cadrele de securitate întîmpină cu cele mai alese sentimente de dragoste și devotament aproape sărbătorirea a împlinirii de către dumneavoastră a 65 de ani de viață și a peste cinci decenii de activitate revoluționară. Dînd expresie acestor calde sentimente și recunoștinței profunde ce v-o purtăm, vă dorim din adîncul inimilor noastre, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, viață îndelungată în deplină sănătate, putere de muncă în fruntea partidului și statului, pentru fericirea și prosperitatea patriei și a poporului român.

Iarna — timpul prezent al viitoarelor recolte

INTENSIFICAREA ACȚIUNILOR PENTRU REPARAREA ȘI REVIZUIREA UTILAJELOR MECANICE AGRICOLE

Zestrea mecanizatorilor mureșeni se îmbogățește în acest an cu noi utilaje: agregat de arat cu scormonitor pentru mărunțit, fertilizat cu îngrășăminte chimice solide și de erbicidat; agregat de pregătit patul germinativ cu grapă, pentru discuit, fertilizat, erbicidat și mărunțit solul; agregat de fertilizat și arat cu scormonitor pentru terenurile în pantă... Peste 700 de asemenea agregate complexe ce vor intra în dotarea secțiilor de mecanizare vin să transpună în viață o idee, o indicație dată de secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în direcția creșterii productivității muncii pe ogoare și reducerii cheltuielilor de producție. „Vom diminua astfel consumul de carburanți și lubrifianți la lucrările de pregătire a terenului și întreținere a culturilor, relevă tovarășul Mircea Radu, inginerul șef al Trustului S.M.A. Mureș, cu peste 30 la sută".

Preocupările pentru perfecționarea sistemei de mașini, de introducerea tehnicii noi pe ogoare, se circumscriu efectului statului nostru în direcția asigurării condițiilor de înfăptuire a noii revoluții agrare, a programului de creștere a potențialului productiv al pămîntului. Spre aceste direcții se îndreaptă acum atenția mecanizatorilor mureșeni, a factorilor investiți cu responsabilități concrete în pregătirea viitoarei recolte.

— Obiectivul nr. 1 înscris pe agenda de lucru, evidențiază inginerul Ioan Moldovan, directorul S.M.A. Ungheni, este crearea condițiilor pentru un bun demaraj în campania de primăvară. Deci, pregătirea tractoarelor și mașinilor agricole concentrează acum toate forțele.

— Cum ați organizat această importantă acțiune?

— Aș vrea să evidențiez ca un prim fapt intensificarea preocupărilor pentru extinderea gamei pieselor de schimb reconditionate. Ne-am axat pe crearea bazei materiale necesare acestei operații, respectiv dispozitive, utilaje, oameni specializați și pe asigurarea timpului fizic necesar reconditionării și montării lor în condiții de calitate. Am introdus schimbul doi în atelierul de reparații, iar pentru a stimula participarea și responsabilitatea, toți mecanicii, combinerii și mecanicii agricoli, lucrează în acord global.

Vasile Lazlo, maistru la atelierul central și Ioan Sandor, șeful formației de reconditionare a pieselor de schimb, ne arată cîteva din realizările lor: dispozitiv de rodat combine, dispozitiv de verificat instalația hidraulică la combine, fără demontare, banc de rodat secțiile semănătorilor pentru prășitoare, dispozitiv de executare a reviziilor tehnice la tractoare, iar la capitolul piese reconditionate reținem diferite bucșe, șuruburi, lagăre, cormane, brăzdare, piese la pluguri, piese la mecanismul de direcție și sistemul de rulare a tractoarelor și altele.

80 la sută din piesele necesare actualei campanii de reparații se reconditionează în atelierul central și cele 16 secții aparținătoare de S.M.A. Târgu Mureș. Și au e vorba doar de reconditionări mărunte. Aici se repară blocurile motor și arborii cotiți de la tractoare. În același flux al reconditionărilor se înscriu axe și bucșe de axe, fuzete, axe de ambreiaj și frînă, axe la ridicătorul hidraulic, tiranți laterali și verticali, cormane, birse, lonjeroane, mașini care asigură nu numai o încadrare în graficul de reparații ci și substanțiale economii în bugetul unității. Eficiența introducerii acestei sarcini global se demonstrează inginerul Cornel Jamicovschi, care răspunde de reparații: „La atelierul central, în luna decembrie erau planificate să se repare 38 tractoare, noi am reușit ca în prima decadă a lunii ianuarie. În același ritm, în avans față de grafic, este și restul reparațiilor la celelalte grupe de mașini".

La peste 1,5 milioane lei se ridică valoarea pieselor reconditionate și la S.M.A. Roșiori. „Pînă acum nu am cumpărat nici o piesă pentru pluguri și grape, ne spune Mircea Gîlga, inginerul șef al S.M.A. Totul se reconditionează. Pe total campanie de reparații cantitatea pieselor cumpărate s-a redus la jumătate față de anul trecut. Folosim tot ce se poate folosi. Iată, de pildă, din foile de arc rupte confecționăm pluguri și brăzdare, iar din brațele rupte confecționăm colți de grapă".

Inițiativele locale, experiențele bune fiind realizate la nivel de trust dau rezultate la reparațiile tractoarelor și mașinilor agricole în județul Mureș un avans față de grafic. Acest fapt însă nu scade din discutie activitatea bazei de aprovizionare care trebuie să-și intensifice eforturile pentru a asigura în timp util unele piese care sînt segmenții pentru tractoare, discuri de ambreiaj, lanțuri transportoare pentru mașinile de administrat îngrășăminte, diferite pulsoane care nu se pot reconditiona.

MIRCEA BORDA

La C.A.P. Pogoanele constănțene este un sector căruia i se acordă o importanță deosebită

Foto: VASILE BANGA

PREGĂTIREA SISTEMELOR DE IRIGAȚII

Pentru folosirea integrală și judicioasă a pămîntului, organele agricole de specialitate, au verificat starea tehnică a amenajărilor de îmbunătățiri funciare și au stabilit volumele de lucrări de reparații, remedieri și completări ce trebuie efectuate în amenajările de îmbunătățiri funciare în vederea bunei lor funcționări în acest an. Execuția lucrărilor este organizată pe sisteme, în formații de lucru alcătuite din utilaje și forța de muncă necesară, conduse de cadre tehnice de specialitate. Din ultimele date furnizate de ministerul de resort rezultă că față de programul prevăzut în amenajările de irigații și cele de desecări s-au efectuat decolmatări și completări terasamente în proporții de 42 la sută. Aceeași lucrare este efectuată în amenajările de combaterea eroziunii solului în procent de 47 la sută din prevederi. Din datele analizate rezultă că au intrat în stadiul final reparațiile la stațiile de pompare pentru desecări, lucrare executată în procent de 39 la sută. De asemenea, se află în plină desfășurare reparațiile la stațiile de pompare pentru irigații, la care defecțiunile au fost înlăturate în procent de 30 la sută. Cele mai mari rămîneri în urmă se înregistrează la repararea echipamentelor de irigații și motopompelor. Se recomandă tuturor unităților agricole specialitate să întreprindă măsuri ferme, să mobilizeze forțele astfel încît reparațiile și reviziile întregului echipament de irigații să se încheie la termenul prevăzut. De asemenea, se cere participarea largă a oamenilor muncii de la sate la efectuarea sanțurilor de scurgere apelor și adîncirea canalelor de desecări, astfel încît apele să nu bălțească pe semănături și pe ogoarele de toamnă.

Prestigios succes al constructorilor de mașini-unelte din Bacău

Colectivul de oameni ai muncii din cadrul Întreprinderii de mașini-unelte din Bacău a scos marți de pe banda de montaj, în devans față de grafic, primul produs finalizat în acest an. Este vorba de mașina de frezat longitudinal cu portal de 2 200 mm — fapt de muncă ce reprezintă realizarea a mai mult de 40 la sută din planul acestei luni. Notabilul succes este însoțit de introducerea în fabricație, pe baza unui proiect elaborat de specialiștii întreprinderii, a unei noi mașini de frezat din cadrul amplului program de reînnoire a producției, program care prevede realizarea în 1983 a 28 tipuri de mașini-unelte noi și reproiectate. La realizarea mașinii de frezat longitudinal cu portal de 1 000 mm introdusă în fabricație se asigură diminuarea consumului de metal cu 3 000 kg pe bucată.

Un pariu cîștigat

(Urmare din pag. 1)

în conștiința publică, uneori sărind peste obiecțiile criticii și a devenit deja o lucrare „clasică" a literaturii române de azi. Dacă perioada începuturilor romanului românesc și-a avut „ciclul" lui în Românul Comănescilor, dacă apogeul ciclului „modern" al literaturii noastre numără și cele două „cicluri" încercate de C. Stere cu În preajma revoluției (opt volume) și de Sadoveanu în Frații Jderi, noul ciclu deschis mai ales acum 35 de ani, odată cu proclamarea Republicii Populare Române, înscrie realizarea monumentală a lui Paul Anghel.

Dacă se poate discuta monumentalitatea ideologică și estetică a operei (de gustibus...) este un fapt matematic demonstrabil că avem acum, în cele șase volume, cea mai vastă, ca număr de pagini și viziune romanescă, creație epică a literaturii române din toate timpurile. Paul Anghel smulge cu un gest de supremă argoliu, care nu este doar al său, ca individ, ci al întregii sale generații, conștiința literară actuală de sub semnul complezarului epigonic față de epocile anterioare. Creația lui Paul Anghel n-a dat-o și nu putea să o dea la ora aceea nici generația lui Eminescu, nici generația lui Sadoveanu, nici generația lui Blaga și nici acea a lui Mircea Eliade și Noica, pe care-i avem încă printre noi!

Trebuia o formidabilă mutație în sufletul și mintea acestui popor român, în experiența spirituală a cîtorva decenii, pentru ca o asemenea realizare să devină posibilă. Trebuia ca, în acești 35 de ani ce ne despart de zina de 30 decembrie 1947 să se petrecă foarte multe, pentru ca, la universare, Paul Anghel să pună pe masă cartea de încheiere a unei epopei în atît de multe similari cu a noastră!

Nu „o nouă carte din ciclu" deci, ci cartea ce pecetluiește destinul unei creații majore din literatura română a epărut ulele ocestra. A o discuta în sine aproape că nu mai este posibil. De aci înainte avem avea de discutat întregul ce se constituie din cele șase volume. Clădirea este de fapt terminată și ceea ce urmează este de fapt o altă epopei, indisolubil legată de prima, dar... alta. Paul Anghel îi va consacra următoarele (și ultimele) trei volume: Zăpezile, Întoarcerea morților și Ieșirea la mare. Cînd și ele vor fi gata, literatura română din zilele noastre va dobîndi o creație ce va schimba radical perspectiva asupra devenirii ei de pînă acum.

Paul Anghel a scris cîndva un emoționant eseu despre „Tristețea unei specii care dispare". Era vorba de specia marilor creatori ai culturii române, un Sadoveanu, un Arghezi, un Blaga. Existența lui ne dovedește însă că nici o specie nu dispare înainte de a-și genera specia care o va continua!

SPORT

La orizont, Universiada de iarnă

Comitetul de organizare a celei de-a 10-a ediții a Universiadei de iarnă, ce se va desfășura în perioada 17—28 februarie în Bulgaria, a anunțat că pînă în prezent s-au înscris 28 de țări, așteptîndu-se în continuare alte șapte comunicări oficiale. Astfel, Jocurile mondiale universitare de la Sofia ar înregistra un record de participare, cu 35 de țări la startul întrecerilor.

Cei mai mulți sportivi vor fi din S.U.A. — 88, din U.R.S.S. — 73 și Cehoslovacia — 78. Probele cu cei mai mulți concurenți vor fi cele de schi alpin, la care s-au înscris 76 la masculin și 49 la feminin, din 20 de țări.

Competițiile se vor desfășura în trei locuri. La noul stadion de iarnă acoperit, situat în orașul studențesc din Sofia vor avea loc ceremoniile de deschidere și închidere, precum și întrecerile de patinaj artistic și hochei pe gheață. Pe muntele Vitoșa (15 km de centrul Sofiei) sînt prevăzute probele de schi alpin și schi fond, pe piste noi, omologate de federația internațională, iar stațiunea Borovț, de pe Muntele Rila (60 km de Sofia) va găzdui concursurile de sărituri de la tramBulină, biatlon și combinata nordică.

Turneul internațional de șah de la Zalaegerszeg

Turneul internațional de șah de la Zalaegerszeg (Ungaria) s-a încheiat cu victoria maestrului sovietic Evgheni Vladimirov, care a totalizat 10 puncte din 13 posibile, fiind urmat în clasament de Tishbirek (R.D.G.) 8,5 puncte, Havelko (Polonia) 8 puncte, Cserna, Karasz (Ungaria), Drașko (Iugoslavia) 7,5 puncte, Liviu Armaș (România), Gheorghiev (Bulgaria), Vokach (Cehoslovacia) 7 puncte, Honfi (Ungaria) 6 puncte etc.

În ultima rundă Liviu Armaș a remizat cu Vladimirov.

Bruno Pace — destituit de la Catanzaro

După cum anunță presa italiană, antrenorul echipei Catanzaro, Bruno Pace, a fost destituit ca urmare a rezultatelor slabe înregistrate în actualul campionat de formația calabreză, ocupanta ultimului loc. Noul antrenor este Saverio Leota.

Festivalul șahist vîlcean

Festivalul șahist vîlcean a continuat la Călimănești cu runda a 6-a a turneului masculin, în care Cioclitea l-a învins pe Bărbulescu, Ștefanov pe Savin, Orev a cîștigat la Gordan, iar partida Bîriescu — Ungureanu s-a terminat remizată.

Lider al clasamentului se menține marele maestru Victor Cioclitea, cu 5,5 puncte, urmat de Dan Bărbulescu, Ioan Bîriescu, Emil Ungureanu, Adrian Marcovici, Parik Ștefanov și Petar Orev (Bulgaria) — cu cîte 4,5 puncte.

În concursul feminin, tot după șase runde, conduce Nadejda Mitescu — 4 puncte (1), urmată de Elena Cocuiea și Adela Gesticone — cu cîte 4 puncte.

Posibile modificări la regulamentul jocului de fotbal

Experimentul instituit de federația vest-germană de fotbal, la început în cadrul competițiilor rezervate juniorilor și apoi și în cele ale seniorilor, în diviziile inferioare — eliminarea temporară a jucătorilor ce se fac vinovați de greșeli mai grave decît cele ce necesită un avertisment, dar nu atît de grave încît să atragă un cartonaș roșu — a fost considerat încurajator, el urmînd să fie recomandat F.I.F.A. Printre argumentele favorabile măsurii respective se numără: pedepsele pot fi mai bine diferențiate; în timpul executării pedepsei, jucătorul își poate da seama de comportamentul său, ca și de prejudiciul pe care îl aduce echipei, proces psihic ce aduce în cele mai multe cazuri o ameliorare a comportamentului fotbalistului în culpă; măsura s-a dovedit salutară în cazurile altercațiilor datorate nervilor, cele 10 minute de stat „pe tușă" ajutînd la calmarea spiritelor.

Deși dovada eficacității experimentului este clară, există și anumite critici. În primul rînd arbitrii s-ar vedea determinați să devină mai elementi în cazurile de eliminare definitivă, avînd la îndemînă o pedeapsă mai mică. S-a apreciat totodată, că pe timp friguros eliminarea temporară ar putea duce la pericole pentru sănătatea jucătorilor. La toate acestea s-ar mai putea adăuga și pericolul ca echipa aflată în inferioritate numerică să temporizeze jocul pînă la introducerea fotbalistului pedepsit (cum se întîmplă în handbal și polo pe apă).

CINEMA

MIERCURI, 12 IANUARIE

COMOARA: Scala (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20) Favorit (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15); Gloria (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

COMBINAȚIA: Victoria (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).

FATA CU GIȘTELE: Cultural (orele 9; 10,45; 12,30; 14,15; 16,45). QUO VADIS HOMO SAPIENS (orele 16,15; 20,15); Floreasca (orele 9; 11; 13; 15,30; 17,45; 20).

ACTORUL ȘI SĂLBATICII: Central (orele 9; 12; 16; 19).

CU MÎINILE CURATE: Buzești (orele 15,30; 17,30; 19,45).

SECVENȚE: Popular (orele 15; 17; 19,30).

NĂPASTA: Dacia (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

VRĂJITORUL DIN OZ: Doina (orele 9; 10,45; 12,30; 14,15; 16); CONCURS (orele 17,45; 19,45).

CONSPIRAȚIA: Progresul (orele 16; 18; 20).

PROGRAM DE VACANȚĂ: Munca (orele 10; 12; 15); RĂMÎN CU TINE (orele 17; 19,30).

PREA TINERI PENTRU RIDURI: Viitorul (orele 15,30; 17,30; 19,30).

BANI GREI: Lira (orele 15,30; 18; 20).

OPERAȚIUNEA ANTI-„TIGRU": Timpuri Noi (orele 9; 11; 13,15; 15,30; 17,45; 20).

RAIDUL VÂRGAT: Excelsior (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15); Festival (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

TÂLNUL: Union (orele 9,30; 11,30; 13,30; 15,45; 18; 20).

CAVALERII TEUTONI: Drumul Sării (orele 15,30; 19).

ÎNTÎLNIRE DE GRADUL TREI: Luceafărul (orele 9; 11,30; 14; 16,45; 19,15).

IMPERIUL CONTRAATACĂ: București (orele 9; 11,30; 14,15; 17; 19,30); Melodia (orele 9; 11,45; 14,30; 17,15; 19,45); Modern (orele 8,45; 11,15; 14; 17; 19,45); Patria (orele 9; 11,45; 14,30; 17,15; 20).

RĂZBOIUL STELELOR: Flamura (orele 9; 11,15; 14,30; 17,15; 20).

NU-I PACE SUB MĂSLINI: Capitol (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).

AMNEZIA: Aurora (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20); Giulești (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

ZBOR MORTAL: Feroviar (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

ACEL BLESTEMAT TREN BLINDAT: Miorița (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20,15).

I SE SPUNEA „BULDOZERUL": Grivița (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

LANȚUL AMINTIRILOR: Arta (orele 9; 12; 15,15; 18,30).

JANDARMUL SE ÎNSOARĂ: Tomis (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

PROGRAM DE VACANȚĂ: Cosmos (orele 9; 11).

PAPILLON: Cosmos (orele 12,30; 16; 19); Cotroceni (orele 13; 16; 19).

CURSA INFERNALĂ: Volga (orele 9; 11,15; 13,30; 15,45; 18; 20).

SUPERPOLIȚISTUL: Pacea (orele 11; 15,30; 17,30; 19,30).

PIEDONE AFRICANUL: Ferentari (orele 10,30; 15,30; 18,30); Flacăra (orele 13; 15,30; 18,30).

TEATRE

Opera Română: FAUST — ora 19,30; Teatrul de Operetă: SÎNGE VIENEZ — ora 19,30; Teatrul Național (Sala Mică): PLOȘNIȚA — ora 19,30; (Sala Atelier): ÎNTRE PATRU OCHI — ora 19; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra" (Schitu Măgureanu): MOBILĂ ȘI DURERE — ora 19; (Sala Studio): CUM SE NUMEAU CEI PATRU BEATLES? — ora 19; Teatrul „C.I. Nottara" (Sala Magheru): INSOMNIE — ora 19,30; (Sala Studio): OMUL CARE FACE MINUNI — ora 19; Teatrul de Comedie: ARMA SECRETĂ A LUI ARHIMEDE — ora 19,30; Teatrul Mic: MAESTRUL ȘI MARGARETA — ora 18; Teatrul Foarte Mic: STOP PE AUTOSTRADĂ — ora 19,30; Teatrul Giulești (Sala Giulești): OPINIA PUBLICĂ — ora 17; (Sala Majestic): AMADEUS — ora 19,30; Teatrul „C. Tănase" (Sala Savoy): BELMONDO AL II—LEA — ora 19,30; (Sala Victoria): FRUMOSUL DIN PĂDUREA ZĂPĂCITĂ — ora 19,30; Teatrul „Ion Creangă": RECREAȚIA MARE — ora 17.

TV

MIERCURI, 12 IANUARIE

PROGRAMUL I

16,00 Telex. 16,05 Consultații în sprijinul învățămîntului politico-ideologic. Dezvoltarea proprietății socialiste, a autoconducerii muncitorești. 16,30 Tragerea pronoexpres. 16,00 Viața culturală. 17,00 Amfiteatru studențesc. 17,00 Ecran de vacanță: Desene animate. 20,00 Telejurnal ● Un nou an de muncă. Amplă mobilizare pentru îndeplinirea planului. 20,20 Actualitatea economică. 20,35 Flori de cîntec românesc. 20,50 Occident '83: Drepturile omului. Într-o orînduire a inechității sociale. 21,05 Teatru TV în serial: „Plicul" de Liviu Rebreanu. Premieră TV — ultima parte. 22,00 Telejurnal.

PROGRAMUL II

20,00 Telejurnal ● Un nou an de muncă. Amplă mobilizare pentru îndeplinirea planului. 20,20 Scena și ecranul. 21,00 Buletinul rutier al Capitalei. 21,15 Din țările socialiste. 21,30 Dominantele culturii muzicale românești. Pagini din creația contemporană inspirate din literatură. 22,00 Telejurnal.

azi

INFORMAȚII·NOTE·SAH·FILATELIE·UMOR
INSEMNĂRI·MUZICĂ·JOCURI·EPIGRAME

Pe cîțiva quadrați

Ca de obicei și astăzi vești din organizațiile U.T.C. ● Alexandria. Peste 1 000 de tineri constituiți în 23 de echipe acționează la repararea tractoarelor și mașinilor agricole în toate CUASC-urile. În municipiu în cinstea Conferinței organizației municipale a U.T.C. peste 250 de tineri de la Întreprinderea de rulmenți, I.U.I.U. Islaz au declarat perioada 10—16 ianuarie „Săptămîna responsabilității utiliste", participînd la acțiunile de transformare a inelelor rebutate în alte repere recuperînd circa 100 de mii de inele rulmenți și 15 tone de metal. ● Roșiori. La Fabrica de prelucrări mecanice și construcții metalice, secția metal peste 60 de tineri vor fi cuprinși zilnic în acțiunea „Săptămîna calității și eficienței"; vor fi realizate produse pentru export fără refuzuri de calitate la planșe tip UN-2 pentru sisteme de irigații — valoarea lucrării este de 500 mii lei ● Hunedoara. Constructorii petroleni au dat în folosință canalul colector al apelor reziduale pe o porțiune din Petrila pînă la punctul Dărănești din Petroșani. S-au evidențiat tinerii din brigăzile lui Alexandru Kiș, Zoltan Kristoff, Mihai Boboiu, Marin Ignat, Dumitru Roșu.

Foto-album

„Oare să fie adevărat?" se întreabă bucureștenii...
Foto: GABRIEL LEANCU

Caligrafii de buzunar

EMINESCU

Obișnuim să luăm 3, 7, 9 flori. Ne oprim la o cifră impară. În cazul florilor ele poartă noroc. Restul e aritmetică. Verticala rămîne a brazilor. Au parcă un nedescoperit simț al firului de plumb. Îi privesc amintindu-mi dintre sute de cataturi.

La Ateneu concertele se dau în preajma lui Eminescu. În nopțile lui ianuarie oamenii îi pun flori uitîndu-se la fruntea sculptată de Anghel.

Într-o zi, intrînd într-o școală, am văzut un anunț pe hol care amintea elevilor dintr-o clasă de-a VII-a reintîlnirea lor în cursul aceleiași zile la mormîntul celui ce-a fost Mihai Eminescu. Eminescu nu a fost. El este. Anunțul avea acel unui ferpar în care cuvintele erau plătite. Refuz să-mi închipui elevi venind la mormîntul lui Eminescu, recitind din Luceafărul și punînd în semn de omagiu pe mormîntul lui flori în borcane de iaurt.

În dimineața lui 15 ianuarie bucureștenii vor uita să suspine villonian după zăpezile de odinioară. Care sînt cuvintele de salut ale lui Eminescu? Nu există încă proiectul unei statui pe malul mării așa cum o visează Bogza.

Cîți dintre noi trecînd prin fața Ateneului din care parcă se vede ieșind Eminescu vom rosti: nu credeam să învăț a muri vreodată?

Oamenii care se vor întîlni întîmplător în dimineața din mijlocul lui ianuarie lîngă statuia lui Eminescu, punînd în același timp flori, își vor da cu siguranță Bună ziua.

Semnal

UN CENTRU AL OMENIEI

La ultimul etaj al Policlinicii din Petrila lucrează un colectiv de oameni în frunte cu asistentele Maria Steiner și Eufimie Vîtcă. Muncind cu toată dăruirea au cîștigat de mult încrederea celor ce vin aici spre a dona sînge dătător de viață și salvatorul multor vieți omenești, punctul de recoltare fiind un adevărat loc unde se întîlnesc oameni de omenie, care dovedesc prin gesul lor umanitar dragoste și dăruire față de semenii lor aflați în primejdie. De la începutul anului și pînă în prezent au fost efectuate un număr de 420 de recoltări și — dacă adăugăm și pe acela efectuat la cererea minerilor prin deplasări directe la locul de muncă pentru recoltări — numărul acestora a ajuns la 800, fapt care constituie o adevărată mîndrie pentru colectivul de muncă al unității sanitare din Petrila. **(Constantin Băduță).**

O SINGURĂ VOCALĂ

ORIZONTAL: 1) Aparat pentru deplasare. 2) Danie (înv.) ● Bloc central! 3) Piatră prelucrată la vedere ● Localitate în vestul R.P. Ungare. (Veszprém). 4) Comună în Belgia (Brabant) ● În interiorul. 5) Lucrare ● Mișcă „omuleții". 6) Vas cilindric (înv.) ● Ripă mică (reg.). 7) Joc de cooli ● Orice poet la debut! 8) Rată (reg.). 9) Vasili Pavlovici... (1847-1918) ideolog rus al narodnicismului liberal.

VERTICAL: 1) Savant enciclopedist și scriitor rus (1711-1765). 2) Tirg ● Zbor nemărginit! 3) Zvonist. 4) Zeul războiului la vechii polimezieni; ● Taxă poștală. 5) Singur ● Cheamă vînătorii. 6) Otilia Cazimir, poetă română intimistă ● Radu Greceanu (c. 1655-1724), unul dintre tipografii Bibliei de la București ● Fiul lui Astren și Eos (mit.). 7) Contribuție ● Împreună. 8) Oțel carbon de calitate (simbol standard) ● Aleksandr Stepanovici... (1859-1905), om de știință rus, inventatorul antenei de radio. 9) Pantă în mînă.

PETRU AL. VASILESCU

Apel

Fiecare Casă de cultură are, de regulă, un pian sau o pianină, instrumente muzicale de mare valoare și foarte utile. Și totuși, aproape peste tot, atît pianele cît și pianinele sînt într-o mare suferință. Dacă nu deteriorate, cel puțin grav dezacordate. Cine dă un... ton? **(E. M.).**

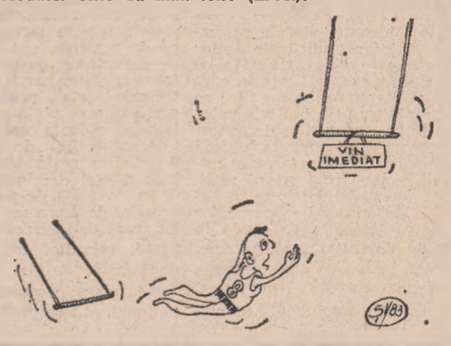

Rubrică realizată de ARETA ȘANDRU

DE PESTE HOTARE

STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII · STIRI · NOTE · COMENTARII

Acțiuni și luări de poziție în favoarea dezarmării și păcii

OSLO 11 (Agerpres) — Organizația norvegiană „Învățătorii pentru pace", care reunește 2 000 de cadre didactice, a lansat un apel opiniei publice democratice a Norvegiei de a-și intensifica eforturile îndreptate spre apărarea păcii și securității internaționale, împotriva cursei înarmărilor. După cum relatează ziarul „Aftenposten", organizația intenționează să desfășoare, în primul semestru al acestui an, o campanie de strîngere de semnături pe un document împotriva cursei înarmărilor. Anterior, organizația „Învățătorii pentru pace" a adresat Stortingului (parlamentul) chemarea de a renunța la participarea Norvegiei la finanțarea programului NATO de amenajare a diferite instalații pentru noile rachete nucleare americane cu rază medie de acțiune ce ar urma să fie amplasate în Europa occidentală.

VIENA 11 (Agerpres). — Anul 1983 trebuie să fie un an al întăririi păcii și destinderii, a declarat în cadrul unei întîlniri cu diplomații, președintele Austriei, Rudolf Kirchschlaeger. Fiecare om în parte și popoarele în întregul lor au nevoie nu de cuvinte, ci de fapte concrete, de măsuri în vederea întăririi încrederii între state, de respectarea strictă a prevederilor Cartei O.N.U. Este necesar să se oprească spirala înarmărilor, a declarat vorbitorul, citat de agenția TASS.

După opinia președintelui Austriei, numai dacă fondurile uriașe care se cheltuiesc în prezent pentru înarmare în lume ar fi dirijate în scopuri pașnice, omenirea va putea să rezolve problemele economice acute care o confruntă.

Condamnare fermă a politicii de agresiune armată și provocare promovată de regimul rasist sud-african

HARARE 11 (Agerpres) — Într-un discurs rostit la Harare, primul ministru al Republicii Zimbabwe, Robert Mugabe, și-a exprimat încrederea în victoria finală a luptei de eliberare națională desfășurată de forțele patriotice din Africa australă. El a denunțat politica de agresiune armată, șantaj, sabotaj și provocări promovate de regimul de la Pretoria față de statele africane din prima linie, precum și represaliile puse la cale de regimul rasist sud-african împotriva taberelor de refugiați de la Maseru (capitala statului african Lesotho).

Referindu-se la situația din alte regiuni ale lumii, premierul Robert Mugabe s-a pronunțat împotriva oricăror forme de amestec străin în treburile interne ale statelor suverane. Sprijinim — a declarat el — dreptul poporului oricărei țări de a-și hotărî singur destinele fără o intervenție din afară. Republica Zimbabwe — a arătat, în context, vorbitorul — acordă sprijin deplin luptei poporului palestinian pentru autodeterminare și crearea unui stat propriu.

Totodată, primul ministru zimbabwean s-a pronunțat în favoarea unor schimbări radicale în economia mondială și pentru instaurarea unei noi ordini economice internaționale, bazată pe relații reciproc avantajoase între state.

LAGOS 11 (Agerpres) — Într-un interviu acordat ziarului nigerian „Sunday Times", președintele Organizației Poporului din Africa de Sud-Vest (S.W.A.P.O.), Sam Nujoma, a declarat că scopul principal al luptei conduse de S.W.A.P.O. este eliberarea deplină și obținerea independenței poporului din Namibia. Obținerea independenței Republicii Zimbabwe a contribuit la activizarea luptei poporului namibian. Sam Nujoma a precizat că Republica Sud-Africană se opune prin toate mijloacele înfăptuirii prevederilor rezoluției 435 a Consiliului de Securitate al O.N.U. cu privire la Namibia, fiind convinsă de faptul că dacă s-ar permite organizarea de alegeri libere, patrioții ar ieși net învingători.

● REPUBLICA SUD-AFRICANĂ cunoaște cea mai puternică secetă din ultimii 50 de ani. Potrivit relatărilor presei sud-africane, din cauza arșitei o mare parte a recoltei de grîu, sorg și sfeclă-de-zahăr este compromisă.

Seceta afectează cel mai mult condițiile de viață din bantustanele sud-africane, unde sărăcia a luat proporțiile unei adevărate catastrofe.

REALITĂȚI DIN LUMEA CAPITALULUI

Cronica actualității înregistrează în lumea capitalistă numeroase acțiuni ale celor ce muncesc pentru apărarea dreptului lor la muncă. În fotografie, aspect din timpul unei demonstrații de protest a muncitorilor japonezi împotriva creșterii șomajului

TOKIO 11 (Agerpres). — În anul 1982, în Japonia și-au încetat existența, neputînd face față concurenței firmelor mai mari în condițiile reducerii comenzilor un număr de 58 de firme din domeniul construcțiilor. După cum informează ziarul „Nihon Keizai", stagnarea din această ramură de activitate va continua în 1983, ceea ce va provoca noi falimente și, în consecință, noi concedieri în rîndul constructorilor.

BONN 11 (Agerpres). — Economia R.F. Germania a înregistrat în 1982 — ca și în anul precedent — un recul, scrie agenția D.P.A. Citind datele preliminare publicate de Oficiul federal de statistică de la Wiesbaden, agenția precizează că produsul social brut al R.F.G. s-a diminuat, în 1982, cu 1,2 la sută, după ce în 1981 s-a redus cu 0,2 la sută.

BRUXELLES 11 (Agerpres). — În anul 1982, în Belgia și-au pierdut locurile de muncă un număr de 3 000 de cadre didactice din cauza reducerii alocațiilor pentru învățămînt, s-a anunțat oficial la Bruxelles. Se prevede, ca în anul 1983 numărul cadrelor didactice să se reducă cu încă șase mii.

BERNA 11 (Agerpres). — În decembrie 1982, șomajul a crescut în Elveția considerabil, fiind cu 15 la sută mai mare decît în noiembrie — a anunțat televiziunea elvețiană, citată de agenția Associated Press. Se precizează că cei mai puternic afectați de șomaj sînt cantoanele Neuenburg și Jura, cu o bogată tradiție în industria ceasornicăriei.

ROMA 11 (Agerpres). — Răspunzînd apelului lansat de organizațiile sindicale, milioane de oameni ai muncii din Italia au participat la o grevă generală de două ore, în semn de protest împotriva programului economic al guvernului Fanfani, a cărui aplicare afectează direct nivelul lor de viață, relatează agenția Associated Press. Agenția citată opinează că aceasta este cea mai mare demonstrație antiguvernamentală din Italia din ultimii ani.

ORIENTUL MIJLOCIU

TEL AVIV 11 (Agerpres) — Armata israeliană a impus luni după-amiază interdicții de circulație în orașul Nablus, din nordul Cisiordaniei, teritoriu ocupat de Israel, după manifestațiile de protest organizate de tineri palestinieni, informează agenția France Presse. De asemenea, autoritățile israeliene au ordonat închiderea liceului Kadri Toukan, din Nablus, pe o perioadă de o lună.

NATIUNILE UNITE 11 (Agerpres). — Consiliul de Securitate urmează să se reunească la 18 ianuarie a.c. pentru a lua în dezbatere problema prelungirii mandatului Forței interimare a O.N.U. în Liban (UNIFIL) a declarat un purtător de cuvînt al Națiunilor Unite, reluat de agenția Reuter. În cazul în care mandatul nu este prelungit, el expiră în ziua următoare, respectiv la 19 ianuarie.

În cadrul actualului său turneu în unele țări din Orientul Mijlociu, secretarul general adjunct al O.N.U., Brian Urquhart a conferit la Tel Aviv cu primul ministru israelian, Menahem Begin, și ministrul de externe, Yitzhak Shamir, privind statutul și rolul UNIFIL, menționează sursa citată.

Anterior, Urquhart a avut convorbiri similare la Beirut, cu președintele Libanului, Amin Gemayel.

AMMAN 11 (Agerpres) — Comisia mixtă iordaniano-palestiniană s-a întrunit la Amman sub conducerea lui Yasser Arafat, președintele Comitetului Executiv al Organizației pentru Eliberarea Palestinei, și a primului ministru iordanian, Mudar Badran, informează agenția iordaniană de presă Petra, potrivit agenției France Presse.

Comisia a examinat îndeosebi un raport referitor la progresul negocierilor bilaterale în ce privește forma relațiilor viitoare între popoarele palestinian și iordanian, indică agenția.

Întrevedere sovieto—vest-germană

MOSCOVA 11 (Agerpres). — Iuri Andropov, secretar general al C.C. al P.C.U.S., l-a primit, la 11 ianuarie, pe Hans-Jochen Vogel, candidat la funcția de cancelar al R.F.G. din partea Partidului Social-Democrat, care întreprinde o vizită la Moscova la invitația Uniunii asociațiilor sovietice de prietenie și relații culturale cu străinătatea.

După cum relatează agenția T.A.S.S., întrevederea a prilejuit un amănunțit schimb de opinii în probleme actuale ale situației internaționale actuale, precum și ale relațiilor dintre cele două țări. Interlocutorii și-au exprimat îngrijorarea față de creșterea încordării internaționale și intensificarea cursei înarmărilor care constituie un pericol grav pentru pace. A fost exprimată convingerea că există perspective bune pentru dezvoltarea colaborării bilaterale în interesul popoarelor celor două țări și întăririi păcii europene și generale.

Recesiunea mondială agravează mai ales situația țărilor în curs de dezvoltare

INTERVIU AL PREȘEDINTELUI B.I.R.D.

BERNA 11 (Agerpres) — Într-un interviu acordat cotidianului „Tages Anzeiger", ce apare la Zürich, Alden Clausen, președintele Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), a arătat că recesiunea mondială agravează mai ales situația țărilor în curs de dezvoltare, relatează agenția Associated Press. Banca însăși, dar mai ales Asociația Internațională de Dezvoltare (AID — filială a sa) are la dispoziție la ora actuală foarte puține fonduri pentru a putea satisface nevoile țărilor sărace din lume, a spus el.

În acest timp însă, a spus președintele Băncii mondiale, fonduri însemnate se irosesc pentru înarmare, exemplul cel mai elocvent fiind Statele Unite, al căror buget militar este prea ridicat. Actuala Administrație ar putea reduce cheltuielile pentru producerea de noi arme și reorienta fondurile economisite spre Banca mondială sau agențiile sale specializate pentru a se putea acorda asistență sporită țărilor în curs de dezvoltare, a apreciat Alden Clausen.

R.D. GERMANĂ — Imagine din orașul Erfurt

Reinnoirea Convenției de la Lome trebuie să permită dezvoltarea economică a țărilor membre

BRUXELLES 11 (Agerpres). — Țările A.C.P. (statele în curs de dezvoltare din Africa, Caraibi și Pacific asociate la C.E.E.) trebuie să aibă liber acces pe piețele vest-europene și să se bucure de prețuri remunerative pentru produsele lor, a declarat secretarul general al A.C.P., Thomas Okelo-Odongo.

În cadrul unei conferințe de presă desfășurate la Bruxelles, în ajunul renegocierii Convenției de la Lome, secretarul general al A.C.P. a subliniat că reînnoirea prevederilor documentului de asociere la Piața comună trebuie să ajute statele respective să-și dezvolte agricultura, reducînd astfel dependența lor crescîndă față de importurile de produse agroalimentare. În unele țări africane, a spus el, lipsa de produse alimentare a atins proporțiile celei mai grave crize din ultimii 20 de ani, contribuind la deteriorarea balanței lor de plăți externe. O serie de state se văd obligate să facă alegerea între importurile de petrol și cele de produse agroalimentare, reducîndu-și posibilitatea finanțării necesităților de bază ale dezvoltării.

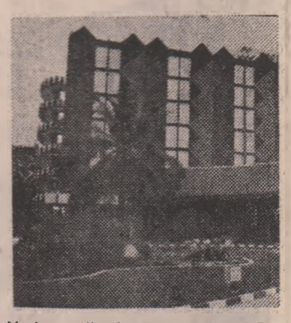

Vedere din Lome, capitala Republicii Togo

Situația din Salvador

SAN SALVADOR 11 (Agerpres) — Ministrul salvadorian al apărării, generalul Guillermo Garcia, a confirmat că forțele Frontului Farabundo Marti pentru Eliberare Națională (F.M.L.N.) și-au instituit controlul asupra orașului Tejutla, situat la aproximativ 70 km nord de capitală, în departamentul Chaltenango. Generalul Garcia a recunoscut, totodată, că situația este „dificilă" în mai multe zone din departamentul Chalatenango, unde, în afara orașului Tejutla, insurgenții au atacat trupele salvadoriene din localitățile Nueva Conception, La Pala și El Paraiso, ca și în departamentul Cabanas.

Pe de altă parte, agenția France Presse menționează că în localitatea San Cayetano Istepeque, din departamentul San Vicente, 9 persoane au fost ucise și alte 15 rănite de către un grup de soldați în stare de ebrietate care, aflați în permisie, au deschis focul asupra participanților la o petrecere familială.

● UN POLIȚIST din Irlanda de Nord a fost rănit la Belfast, din eroare, de către colegi ai săi, în timpul urmăririi unei automobil furat, transmite agenția France Presse. Accidentul s-a produs la un baraj al poliției organizat în sectorul catolic al orașului, polițiștii deschizînd focul după trecerea vehiculului furat.

PE SCURT

● **LA OUAGADOUGOU a avut loc o reuniune extraordinară a Consiliului de Salvare a Poporului din Volta Superioară, transmite agenția France Presse. Instanța politică supremă, instituită după lovitura militară de stat din noiembrie 1982, l-a numit în funcția de prim-ministru al guvernului de la Ouagadougou pe Thomas Sankara.**

● **CONVORBIRI DANEZO—VEST-GERMANE**

Ministrul afacerilor externe al R.F. Germania, Hans Dietrich Genscher, a conferit marți la Strassbourg cu ministrul danez de externe, Uffe Ellemann-Jensen, asupra unor aspecte ale disputei din cadrul C.E.E. cu privire la drepturile de pescuit. Ministrul vest-german, în calitatea sa de președinte al reuniunilor ministeriale comunitare pentru primul semestru al acestui an, a abordat de asemenea această chestiune cu Francois Xavier Ortoli, membru al Comisiei C.E.E.

S-a convenit ca o nouă întrevedere Genscher — Jensen să aibă loc la 18 ianuarie, la Bruxelles, în speranța că se va ajunge la un acord în recentul „război al pescuitului" pînă la 25 ianuarie, data întrunirii Consiliului C.E.E. pentru problemele pescuitului.

● La PRAGA a fost semnat acordul cu privire la schimburile comerciale și de plăți dintre R.S. Cehoslovacă și R.P. Chineză — informează agenția C.T.K. Documentul prevede creșterea cu 50 la sută a schimburilor de mărfuri între cele două țări, comparativ cu anul 1982.

● PREMIERUL CONSILIULUI DE STAT AL R. P. CHINEZE, Zhao Ziyang, și-a încheiat marți vizita oficială efectuată timp de trei zile în Zimbabwe. La Harare — relatează agenția China Nouă — premierul chinez a avut convorbiri cu președintele Republicii Zimbabwe, Canaan Banana, și cu primul ministru Robert Mugabe. Au fost examinate probleme referitoare la dezvoltarea relațiilor de cooperare bilaterală pe plan politic, economic și tehnic, precum și o serie de aspecte ale actualității internaționale și, în special, necesitatea independenței Namibiei.

● **PRODUCȚIA AGRICOLĂ A INDIEI**

Producția agricolă a Indiei, pe perioada 1981—1982, a înregistrat o creștere de 5,47 la sută, depășind prevederile anuale fixate pentru cel de-al șaselea plan cincinal — informează agenția Press Trust of India. Recolta globală de cereale a atins cifra record de 133,6 milioane tone, la sfecla de zahăr s-au obținut 183,6 milioane tone, iar la oleaginoase 12,06 milioane tone, a anunțat Ministerul Agriculturii.

● COMERȚUL REGIONAL, o serie de proiecte de colaborare în domeniile agriculturii și industriei sînt principalele teme ce vor figura pe agenda viitoarei reuniuni a Pieței comune caraibiene (Caricom), care urmează să se desfășoare în capitala Guyanei, Georgetown.

Val de frig în India

DELHI 11 (Agerpres). — Un val de frig, neobișnuit pentru această perioadă a anului, s-a abătut în ultimul timp asupra unor regiuni din nordul Indiei. Masele de aer rece provenind din masivul muntos al Himalayei au determinat scăderea considerabilă a temperaturii în vaste părți ale statelor Uttar-Pradesh, Bihar și Pendjab. Legăturile aeriene au fost întrerupte, iar după cum relevă presa indiană, aproximativ 300 de persoane și-au pierdut viața, fiind surprinse de frigul neobișnuit. Organele guvernamentale de resort au luat măsuri pentru ajutorarea locuitorilor din zonele afectate.

DEZBATEREA NOASTRĂ
PE TEME ALE ECONOMIEI MONDIALE

O practică de condamnat, cu grave consecințe:
Spolierea resurselor țărilor în curs de dezvoltare prin intermediul prețurilor inechitabile

Actuala criză economică mondială evidențiază o serie de aspecte de o mare gravitate pentru situația țărilor în curs de dezvoltare, aspecte reieșind din faptul că ordinea economică internațională, cu structurile inechitabile ale relațiilor economice internaționale este caracterizată prin funcționarea unor mecanisme prin intermediul cărora statele bogate continuă să-și insușească fără echivalent o parte disproporționat de mare din resursele țărilor sărace. Diviziunea internațională a muncii ce caracterizează ordinea economică postbelică, favorabilă unilateral țărilor capitaliste dezvoltate, continuă să mențină și în zilele noastre țările în curs de dezvoltare cu precădere în situația de furnizoare de materii prime și produse cu un grad redus de prelucrare și cu un conținut ridicat de forță de muncă, în timp ce țările dezvoltate produc în special produse prelucrate, dețin tehnologia și capitalul. Această diviziune inechitabilă a muncii pe plan internațional este menținută prin intermediul unor mecanisme proprii, printre altele, comerțului internațional.

Raporturile de inegalitate și inechitate în domeniul schimburilor internaționale de mărfuri își găsesc o oglindire directă în deteriorarea raportului de schimb al țărilor în curs de dezvoltare, adică a raportului dintre prețurile de export pe care le încasează țările în cauză din livrarea produselor lor pe piața internațională și prețurile de import, pe care ele trebuie să le plătească pentru produsele pe care le importă, în special din țările dezvoltate. Acest raport de schimb, care este cunoscut și sub denumirea de „foarfece al prețurilor", s-a deteriorat aproape în permanență în defavoarea țărilor în curs de dezvoltare, evidențiind menținerea unui raport injust între prețurile materiilor prime, inclusiv ale produselor agroalimentare, și prețurile produselor industriale.

Înrăutățirea climatului economic internațional în ultimii 2—3 ani este într-o măsură deosebită evidențiată de prăbușirea prețurilor internaționale ale produselor primare, adică ale acelor produse care sînt exportate cu precădere de către țările în curs de dezvoltare, prăbușire care se poate măsura prin indicele valorii unitare a prețurilor de export al acestor țări, care în ultimii ani a scăzut atît în termeni nominali, cît și în termeni reali. Față de ultimul trimestru al anului 1980 prețurile produselor de bază exportate de țările în curs de dezvoltare, altele decît petrolul, au scăzut pînă în prima parte a anului 1982 cu 19 la sută. La jumătatea anului 1982 nivelul prețurilor produselor de bază exportate de țările în curs de dezvoltare era, în termeni reali, adică fără a se cuprinde inflația, la nivelul cel mai scăzut din 1960 încoace. „Foarfecele prețurilor" defavorabil țărilor în curs de dezvoltare evidențiază tocmai această deteriorare a prețurilor de export ale țărilor sărace în raport cu menținerea la nivel ridicat și chiar creșterea prețurilor produselor prelucrate industrial, pe care le exportă cu precădere țările industrializate.

Evoluția contradictorie a prețurilor pe piețele internaționale de natură să afecteze în mod profund situația țărilor în curs de dezvoltare, nu este rezultatul unei tendințe naturale, așa cum se încearcă uneori să se arate de către apărătorii actualei ordini internaționale, conform cărora prețurile materiilor prime ar urma în mod implacabil o tendință de scădere pe termen lung, în timp ce prețurile produselor manufacturate ar urma o tendință de urcare pentru a compensa producătorii pentru eforturile de prelucrare, ci este oglindirea unor raporturi de schimburi inechitabile nu atît între produse, cît între diferite categorii de țări.

În fapt, prin intermediul mecanismelor pieților internaționale de mărfuri raporturile de inechitate și inegalitate se promovează între țările dezvoltate, pe de o parte, și țările în curs de dezvoltare, pe de altă parte, întrucît oricare ar fi relația dintre produsele primare și cele prelucrate pe piața internațională sub incidența cererii și ofertei internaționale, de fiecare dată beneficiile revin țărilor capitaliste dezvoltate, întrucît acestea dețin o forță de negociere și, practic, de impunere a prețurilor, care dau caracter de inegalitate relațiilor dintre aceste două grupe de țări.

Mecanismele comerțului internațional, atît cu produse primare cît și cu produse manufacturate, sînt dominate de către țările capitaliste dezvoltate și monopolurile acestor țări, care fixează de fapt prețurile internaționale. Într-adevăr, aproape în exclusivitate prețurile produselor primare sînt fixate la bursele de mărfuri care sînt situate în marile centre consumatoare, adică în țările dezvoltate capitaliste și nu în centrele producătoare. Situația prețurilor produselor primare se constată, deci, în confruntarea cu piața, la bursele din țările capitaliste, țările producătoare avînd mijloace limitate în a influența prețurile pe care le obțin pentru produsele lor. În schimb, prețurile produselor manufacturate, care sînt exportate în țările în curs de dezvoltare de către țările dezvoltate se fixează de către producătorii acestor produse, care dețin forța de piață pentru a trece asupra prețurilor toate elementele de costuri, ca și profiturile consistente.

Țările în curs de dezvoltare sînt afectate de mecanismele de fixare a prețurilor pe plan internațional, care acționează în favoarea țărilor capitaliste dezvoltate, a monopolurilor transnaționale, care influențează prețurile atît ale materiilor prime, cît și ale produselor finite, datorită faptului că aceste țări nu dețin nici rețelele de comercializare, nici informațiile necesare pentru efectuarea tranzacțiilor comerciale avantajoase. Astfel, țările sărace vînd de fiecare dată ieftin și cumpără, tot de fiecare dată, scump, în timp ce țările capitaliste dețin toate mecanismele prin care continuă să mențină această inechitate în comerțul internațional.

Raporturile inechitabile de prețuri care se mențin în comerțul internațional afectează în mod deosebit balanțele de plăți ale țărilor în curs de dezvoltare neexportatoare de petrol. De la jumătatea deceniului al optulea pînă în 1981 raportul de schimb al acestor țări s-a înrăutățit, fiind cu 30 la sută inferior față de situația de acum 10 ani. Efectul negativ al evoluției prețurilor internaționale — reducerea celor de export și sporirea celor de import — pentru țările în curs de dezvoltare neexportatoare de petrol a fost pentru balanțele de plăți ale acestor țări de circa 60 miliarde dolari, pe care pur și simplu aceste țări le-au pierdut, iar țările capitaliste dezvoltate le-au cîștigat fără echivalent. Cele mai mari pierderi din această sumă s-au înregistrat în ultimii 3 ani, ceea ce a obligat țările în curs de dezvoltare să exporte cantitativ mai mult și să recurgă la finanțarea externă pentru acoperirea deficitelor, a datoriilor externe contractate tocmai ca urmare a spolierii veniturilor cuvenite prin mecanismele pieței internaționale dominate de statele capitaliste. Această realitate se exprimă și în faptul că țările în curs de dezvoltare sînt obligate să instrăineze din venitul național o parte mai mare pentru a realiza același import necesar pentru susținerea dezvoltării lor economice. Ca urmare, prețurile internaționale influențează puternic asupra evoluției economiilor țărilor în curs de dezvoltare, conducînd la inflație prin intermediul prețurilor de import majorate, ca și la o reducere a acumulării interne ca urmare a reducerii încasărilor din exporturi.

Cîteva exemple sînt sugestive. Țările în curs de dezvoltare sînt nevoite să exporte mai mult pentru a importa aceeași cantitate de produse necesare pentru susținerea dezvoltării lor. Astfel, Ecuadorul cumpăra în 1970 o mașină agricolă cu încasările din exportul a 20 tone banane, în timp ce astăzi același utilaj agricol îl plătește cu prețul a 60 tone de banane. În 1970 pentru un anumit tip de strung standard țările în curs de dezvoltare exportau 3 tone de cupru, 9 tone de cauciuc natural sau 14 tone de plumb, iar în 1980 același strung era plătit cu 8 tone de cupru, 16 tone de cauciuc sau 27 tone de plumb. Conform unor date recent publicate de U.N.C.T.A.D. în „Studiul asupra economiei mondiale 1981—1982" datorită schimburilor inechivalente dintre țările bogate și cele sărace acestea din urmă pierd anual 40—50 miliarde dolari, iar conform datelor publicate de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare țările în curs de dezvoltare încasează pentru principalele 12 materii prime pe care le exportă către țările capitaliste dezvoltate circa 30 miliarde dolari, iar acestea le prelucrează, valoarea adăugată fiind diferența pînă la 200 miliarde dolari, muncă cu care aceste produse sînt vîndute consumatorilor. Această diferență este încasată de către marile monopoluri, care controlează piețele internaționale și dictează practic prețurile internaționale.

Problema care se pune în cadrul actualei ordini economice internaționale dominate de către capitalism este aceea că prețurile relative ale produselor primare în raport cu cele prelucrate par a fi stabilite în mod obiectiv de către piața internațională pe seama cererii și ofertei. Dacă prețul se acceptă ca o dimensiune obiectivă a pieței internaționale atunci, practic, acesta este o mărime independentă de noi, asupra cărora nu putem exercita nici o influență. Acesta este un mare neadevăr. Prețurile nu sînt o dimensiune obiectivă, ci sînt mărimi manevrate de către cei care dețin avantajul în cadrul raporturilor de forțe și controlează mecanismele care pun în mișcare practicile inechitabile. Prețurile internaționale, adică expresia unei valori internaționale de schimb, trebuie să fie tratată ca o categorie normativă pentru a se putea stabili dacă un preț este echitabil și just. Tocmai de aceea în contextul înaintării obiective a omenirii pe calea instaurării unei noi ordini economice internaționale, în concepția țării noastre, a președintelui Nicolae Ceaușescu, este necesară stabilirea unui raport just între prețurile marilor categorii de produse care fac obiectul schimburilor internaționale — materii prime, produse energetice, produse agroalimentare, produse prelucrate — care să fie remuneratorii pentru producător și echitabile și stimulatoare pentru prelucrător. Numai în acest fel s-ar putea susține dezvoltarea economică a tuturor statelor lumii, s-ar putea reduce decalajele uriașe existente între țările bogate și cele sărace, care constituie o sursă de încordare internațională și o amenințare la adresa păcii.

dr. AUREL GHIBUȚIU
Institutul de economie mondială

de toate

Computerul de mîine

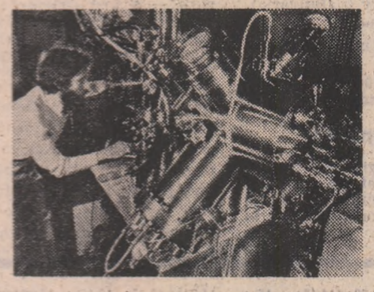

Proiectat și construit de o echipă de cercetători britanici, echipamentul din fotografie urmează să fie folosit în industria electronică din Marea Britanie pentru a produce un supercomponent electronic necesar computerului viitorului, prevăzut să efectueze operațiuni de 20 de ori mai rapid decît în prezent.

Hidrați de metan „înghețați"

Cercetările întreprinse cu puțin timp în urmă au dus la detectarea unor zăcăminte de hidrați de metan sub forma solidă a gheții. Cînd aceasta este topită, un hidrat de metan eliberează gaz într-o cantitate ce depășește de o sută de ori propriul volum. Se presupune că aceste zăcăminte pot fi socotite ca destul de promițătoare pentru energetica viitorului. Într-adevăr, ele se găsesc atît în oceane, cît și în sol. Pentru exploatarea lor, geologii propun două metode: topirea respectivelor zăcăminte cu apă fierbinte sau crearea unor fisuri în calota „înghețată" prin care să fie eliminat gazul.

Pierderi

Cunoscuta galerie de artă londoneză „Sotheby Parke Bernet" a anunțat că în anul care a trecut a înregistrat pierderi în cifra de afaceri în valoare de peste 3 milioane lire sterline. După cum apreciază specialiștii, diminuarea vînzărilor de obiecte de artă se explică, în principal, prin dificultățile economice cu care este confruntată în ultima perioadă Marea Britanie, alături de celelalte state occidentale.

Incendii

Mai multe unități de pompieri ajutați de echipe de voluntari, acționează de cîteva zile pentru controlarea mai multor incendii izbucnite în pădurile din apropierea localităților australiene Sydney, Canberra și Melbourne. Cuprinzînd în total un front de 16 kilometri, incendiile menționate au distrus pînă în prezent 2 000 hectare de păduri, șase locuințe și au provocat moartea a patru persoane.

Vîntul cald și temperaturile ridicate (37 grade Celsius) au contribuit la extinderea acestor incendii din zona sudică a Australiei.

Preferință

Pe vreme de ger, cocoșii de munte mănîncă ace de brad? Se pare că, după un asemenea „meniu", păsărilor respective nu le mai pasă de frig. Specialiștii au stabilit că în organismul cocoșilor de munte există un soi de microb vivifiant; el trăiește datorită frunzelor de conifere, pe care le transformă în proteine, grăsimi și hidrați de carbon.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii, Tel. 17 60 10, 17 60 20. Abonamentele se fac la oficiile poștale și difuzorii din întreprinderi și instituții — Tiparul: Combinatul Poligrafic „Casa Scînteii". Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O. Box 136—137, telex 11226 București, str. 13 Decembrie nr. 3.

40 362